

ЧАРОЎНЫ СВЕТА ЧЫТАННЯ

Асаблівая роля літаратуры

Удзельнікам XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу, Міжнароднага сімпозіума літаратараў «Письменник і час»

Дарагія сябры!

Вітаю ўдзельнікаў і гасцей XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу, Міжнароднага сімпозіума літаратараў «Письменник і час».

Літаратура адыгрывае выключную ролю ў вырашэнні агульнанацыянальных задач, захаванні духоўнай спадчыны, актывізацыі дыялогу культур. Ваш маштабны форум служыць аўтарытэтай пляцоўкай для абмену ідэямі, прымае шматлікіх гасцей з блізкага і далёкага замежжа.

Глыбока сімвалічна, што дзякуючы выставе тэма 500-годдзя ўсходнеславянскага кнігадрукавання набудзе шырокае міжнароднае гучанне. Менавіта наш зямляк Францыск Скарына пяць стагоддзяў таму выдаў «Псалтыр» на старабеларускай мове, распачаўшы гісторыю айчынай кнігі.

Упэўнены, гэта мерапрыемства паслужыць развіццю друкаванага слова і ўзбагачэнню нашай нацыянальнай літаратурнай традыцыі.

Жадаю ўсім паспяхова працы, натхнення і плённага супрацоўніцтва.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр Лукашэнка.

Фота Анастасіі КЛЕШЧУК

Многія мінскія кнігаманы любяць наведваць адну з найстарэйшых кнігарняў горада — «Букініст» (крама заснавана ў 50-я гады мінулага стагоддзя). Больш як за 30 гадоў у кнігагандлі шчырыя ірэна ГАУРЫЛЬЧАНКА (на фота злева) — удзельніца многіх кніжных выстаў і кірмашоў. Ірэна Францаўна ахвотна дзеліцца сваім вопытам з маладымі спецыялістамі. Вольга ЛАПЦЁНАК і Кацярына СЛУШКО (на фота справа) заўсёды прыслухоўваюцца да парад свайго вопытнага настаўніка.

Сёння адкрываецца XXIV

Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш

Ужо па традыцыі ў пачатку лютага беларуская сталіца становіцца міжнароднай сталіцай свету кнігі. Так, форум, які аб'ядноўвае аматараў чытання, спецыялістаў выдавецкай галіны, пісьменнікаў з розных краін, распачынае выставачны каляндар новага года. Сёлета кніжная выстава-кірмаш сабрала ў Мінску выдаўцоў з 31 краіны, а на Міжнародны сімпозіум літаратараў, што праходзіць у яе межах, прыехалі прадстаўнікі 17 літаратур свету. Ганаровым госцем стала Злучанае Каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі, сама ж выстава-кірмаш размясцілася ў адміністрацыйным комплексе «БелЭкспа» па адрасе: праспект Пераможцаў, 14.

Форум кніжнікаў, арганізаваны Міністэрствам інфармацыі, Мінскім гарвыканкам, ААТ «Белкніга» і кампаніяй «Макбел», сёлета стане сапраўды знакавым. Тут мы пабачым дыялог літаратараў Усходу і Захаду, сур'ёзнай літаратуры нон-фікшн і дзіцячай забаўляльнай кнігі, тут абдуцца важныя дзелавыя перагаворы і будуць падпісаны істотныя міжнародныя дагаворы. Адметна, што многія імпрэзы пройдуць пад знакам 500-годдзя беларускага кнігадрукавання. На працягу чатырох дзён працы выставы-кірмашу (а яна завершыцца ў нядзелю, 12 лютага) адбудзецца больш як тры сотні прэзентацый, сустрэч, аўтограф-сесій. Багатую праграму падрыхтаваў і Выдавецкі дом «Звязда».

Адметна, што многія айчыныя і замежныя выдаўцы прапануюць наведвальнікам выставы набыць кнігі са зніжкай. Уваход на кірмаш традыцыйна бясплатны.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by

ЦЫТАТА ДНЯ

Юрый СЯНЬКО, старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта:

«Мы арыентаваны на максімальнае садзейнічанне бізнесу. Асноўнай формай узаемадзейнення з'яўляюцца пасяджэнні грамадска-кансультацыйнага савета пры ДМК.

Па сутнасці, гэта рабочая пляцоўка для абмеркавання праектаў нарматыўных прававых актаў, а таксама эксперыментальнага ў мыйнай сферы.

Асноўная задача гэтага савета — прыцягненне бізнес-супольнасці да разгляду праектаў нарматыўных прававых актаў, распрацаваных органам дзяржаўнага кіравання».

Сімпозіум пісьменнікаў свету

СКАРЫНА АСВЯТЛЯЕ ГУМАНІТАРНУЮ ПРАСТОРУ

Сёння ў Мінску пачынае сваю работу Міжнародны сімпозіум літаратараў «Письменник і час: 500-годдзе беларускага кнігадрукавання як частка сусветнай кніжнай гісторыі».

У Беларусь прыехалі паэты, празаікі, публіцысты з 17 краін свету. З некаторымі з іх сустрэўся наш карэспандэнт.

СТАР. 3

ФАТАЛЬНЫЯ ВОЛЬТЫ

1 чэрвеня мінулага года ратавальнікі выехалі тушыць пажар у шматкватэрным доме ў пасёлку Вялікая Бераставіца. У адной з кватэр загарэўся тэлевізар. Пасля высветлілася, што яго незадоўга да ўзгарання глядзеў гаспадар кватэры. Ён выключыў устравы і пайшоў на кухню. Выключэнне аказалася няпоўным — выявілася, што тэлевізар знаходзіўся ў рэжыме чакання. Праз некаторы час пенсіянер пачуў пах гару. Віноўнікам пажару стаў блок сілкавання апарата, у якім адбылося кароткае замыканне. Добра яшчэ, што гаспадар кватэры аказаўся дома. Толькі дзякуючы гэтаму ўрон ад пажару аказаўся мінімальны.

Чамусьці людзі думаюць, што выключыць той жа музычны цэнтр, тэлевізар ці камп'ютар — гэта проста націснуць кнопачку на пульце і перавесці яго ў рэжым чакання. А зарадку для мабільнага тэлефона і ўвогуле трымаюць у разетцы суткамі. З аднаго боку, гэта зручна, калі спатрэбіцца ўключыць апарат. А з супрацьпажарнага пункту гледжання ўсё не так добра. Прыбор у рэжыме чакання ўсё роўна застаецца пад напружаннем і спажывае электраэнергію з усімі магчымымі наступствамі.

Але адключыць усе прыборы ад электрычнасці нельга. Напрыклад, што рабіць з халадзільнікам? Адна справа, калі загарэўся «старыжытны» экзэмпляр кшталту «Дняпра», «Мінска» ці «Саратава», — прыкладна 10 гадоў таму па краіне пракацілася сапраўдная хваля загарання такіх рэтра-халадзільнікаў. Тут усё зразумела: гаспадары не звярнулі ўвагі на гранічна дапушчальны тэрмін эксплуатацыі апарата, за што пасля і папаліліся. А вось аўтар гэтых радкоў стаў у дзяцінстве сведкам таго, як ледзь не загарэўся пяцігадовы апарат. Пажару не адбылося толькі дзякуючы таму, што я позна ўвечары чытаў кнігу на кухні і раптам адчуў, як ад халадзільніка пачало ісці нейкае цяпло, а сам ён дзіўна загудзеў. Доўга не думаючы, выцягнуў вілку з разетки і пайшоў будзіць бацькоў. Пасля аказалася, што блок сілкавання ледзь не нарабіў бяды...

Немагчыма кожны раз абясточваць і сучасныя стацыянарныя тэлефоны, якія часта падключаюцца да сеткі 220 вольт. Ці, напрыклад, роўтар, дзякуючы якому працуе сігналізацыя.

СТАР. 4

ЭКАНОМІКА ЯК АСНОВА БРАЦКІХ АДНОСІН

Сувязі паміж рэгіёнамі становяцца ўсё больш значным фактарам
умацавання эканамічнага супрацоўніцтва Беларусі і Расіі

Такою думку выказаў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з губернатарами Кастрамской вобласці Расіі Сяргеем Сітнікавым.

Паводле слоў Прэзідэнта, яго папракаюць у тым, што ён шукае інтарэс. «Але калі б не было інтарэсу, напэўна, і вы сюды не прыехалі б. Так, мы заўсёды былі б сябрамі і братамі, але, каб мець назаўсёды брацкія адносіны, асновай павінна быць эканоміка», — цытуе словы Прэзідэнта карэспандэнт БЕЛТА. Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што без цеснага міжрэгіянальнага супрацоўніцтва Беларусь і Расія ніколі не мелі б такіх блізкіх, саюзніцкіх адносін. «Сувязі з рэгіёнамі ўтрымалі нас адзін каля аднаго. Вы павінны ведаць, што вы, расіяне, нашы самыя блізкія браты, — звярнуў увагу Прэзідэнт. — Дзякуй вам за тое, што выратавалі гэты саюз».

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што Кастрамская вобласць даўно з'яўляецца перспектыўным і надзейным партнёрам Беларусі. «Вы — прадстаўнік сапраўднай Расіі, Кастрамская вобласць — гэта сэрца Расіі. Вы перажываеце тыя ж праблемы, што і мы. У нас узаемадапаўняльныя, падобныя эканомікі», — адзначыў беларускі лідар. Умацаваць супрацоўніцтва паміж расійскім рэгіёнамі і Беларуссю дапамогуць цесныя сувязі па лініі народнай дыпламатыі, якія неабходна ўстанавіць, перакананы кіраўнік дзяржавы.

«У ранейшыя часы аб'ёмы ўзаемага гандлю Беларусі з Кастрамской вобласцю перавышалі \$100 млн. Не з кожнай буйной краінай у нас такі тавараабарот. Але за апошнія два гады аб'ёмы тавараабароту значна скараціліся, што мяне вельмі хвалюе, — сказаў Прэзідэнт. — Паўстае пытанне, навошта мы стваралі адзіную эканамічную прастору не толькі ў нашай Саюзнай дзяржаве, але і ў ЕАЭС».

Прэзідэнт падкрэсліў, што трывалыя эканамічныя сувязі з'яўляюцца асновай любых адносін. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што па многіх напрамках беларуская прамысловая прадукцыя вырабляецца з выкарыстаннем вялікай долі расійскіх сярвіны і камплектуючых. Пры гэтым устойлівая работа адпаведных вытворчасцяў у Расіі ў значнай меры залежыць і ад сітуацыі на беларускіх заводах.

Прэзідэнт Беларусі заклікаў Расію разбірацца, перш чым уводзіць забарону на пастаўкі прадуктаў харчавання з Беларусі. «Вядома, мы не загінем. Сёння свет глабалізаваны. Так, будзе складана страціць расійскі рынак, яшчэ нешта. Не ўвесь мы яго страцім. Нават калі Данкверт захоча, не атрымаецца. Але тым не менш навошта

ФОТА БЕЛТА

гэта, мне не зразумела. Я ніяк не магу зразумець, навошта гэта робіцца», — заявіў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што сапраўды часам выяўляюцца спробы паставак па шэрых схемах. «Але пры чым тут Мінская вобласць? Жулікаў хапае, — заўважыў Аляксандр Лукашэнка. — Навошта ж вы закрываеце, перш чым разабрацца. Калі вы ў Мінскай вобласці ўбачыце хоць адзін грам дрэннага мяса, закрывайце поўнаасцю краіну».

Прэзідэнт прывёў пазітыўны прыклад супрацоўніцтва Беларусі з Кітаем па пытанні арганізацыі паставак на кітайскі рынак ялавічыны. «Яны прыехалі як партнёры, паглядзелі нашы прадпрыемствы. Няма ніякіх пытанняў», — адзначыў беларускі лідар. Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу і на пытанне паставак на расійскі рынак перапрацаванай сельгаспрадукцыі. «Што мы тут парушаем? Нічога. Мы купляем і перапрацоўваем прадукцыю. Дакладна гэтак мы можам купіць ва Украіне, у Польшчы мяса. Перапрацаваць яго на прадпрыемствах, атрымаўшы новы прадукт, і пастаўляць на ўсе рынкі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Пры гэтым ён падкрэсліў, што ў Беларусі не так шмат свабодных магутнасцяў для перапрацоўкі замежнай сыравіны і ў асноўным яны выкарыстоўваюць прадукцыю айчыннага АПК. «Калі ў нас ёсць свабодныя магутнасці, каб дадаткова перапрацаваць, гэта 3 працэнты. У нас свае перапрацоўчыя прадпры-

емствы загрузаны поўнаасцю. І што, гэтыя 2—3 працэнты нейкую пагрозу нанясуць Расіі?» — задаў рытарычнае пытанне кіраўнік дзяржавы.

Ён заўважыў, што пры ўсім пры гэтым для Беларусі ў тавараабароце з Расіяй складваецца адмоўнае сальда ў некалькі мільярдў долараў. «Простая эканоміка. Я пачынаю ўжо думаць: напэўна, палітыка — сапраўды баяцца страціць Беларусь. Усё ж такі тысяча кіламетраў калідор, — адзначыў Прэзідэнт. — Пачынаю ўжо ўгаворваць: ды выкіньце вы з галавы. Публічна кажу». Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што калі толькі стаў Прэзідэнтам, перад краінай стаяў выбар: або глыбока інтэгравацца з Захадам, або захаваць народнагаспадарчы комплекс з Расіяй, створаны яшчэ ў час Савецкага Саюза. «Я выбраў другое. Увесь адказ, куды Лукашэнка павярнуў або паварочвае — на Запад або на Усход. Да таго ж мы правялі рэфэрэндум па маёй ініцыятыве: быць з Расіяй або не быць. І больш як дзве трэці адназначна сказалі: так, мы з Расіяй», — падкрэсліў кіраўнік беларускай дзяржавы.

У сваю чаргу Сяргей Сітнікаў выказаў упэўненасць, што Беларусь і Расія заўсёды будуць разам. Фундамент для гэтага закла агульная гісторыя і блізкія, роднасныя адносіны паміж народамі. «Мы, паўночныя расіяне, народ больш сардэчны. Мы з асаблівым хваляваннем ставімся да гэтых сувязяў і адносін», — заўважыў ён.

НЕ ТОЛЬКІ МАТОРЫ

Прамысловая кааперацыя
можа быць пашырана

Прэм'ер-міністр Андрэй КАБЯКОЎ лічыць перспектыўнай прамысловую кааперацыю з Кастрамской вобласцю. Пра гэта ён паведаміў падчас сустрэчы з губернатарами суб'екта Расійскай Федэрацыі Сяргеем СІТНІКАВЫМ.

Паспяхова прыклады такога ўзаемадзеяння ўжо ёсць, лічыць кіраўнік беларускага ўрада. Гаворка ідзе аб Мінскім маторным заводзе і Кастрамскім заводзе аўтакампанентаў. «Пакуль па невялікай наменклатуры ідзе ўзаемадзеянне, можна было б пашырыць. Мы ведаем, што вас цікавіць станкабудаванне — у нас ёсць пэўныя напрацоўкі», — растлумачыў прэм'ер-міністр. Беларусь і Кастрамская вобласць маглі б сумесна вырабляць прадукцыю, якая была б запатрабавана не толькі на тэрыторыі Еўразійскага эканамічнага саюза, але і за яго межамі, лічыць Андрэй Кабякоў.

Акрамя развіцця гэтай сферы, бакі дамовіліся наладжваць супрацоўніцтва ў продажы тэхнікі, аграрна-прамысловым сектары, ЖКГ, турызме, адукацыі і навуцы.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

ДАСТАТКОВА ЗАЦІКАЎЛЕНАСЦІ З БОКУ БІЗНЕСУ,

каб павялічыць тавараабарот паміж
Беларуссю і расійскім рэгіёнам

Беларусь не задаволена тавараабаротам у 77 мільянаў долараў, які мае на дадзены момант з Кастрамской вобласцю. Пра гэта заявіла міністр інфармацыі Лілія АНАНІЧ, старшыня беларускай часткі працоўнай групы па супрацоўніцтве Беларусі і Кастрамы, падчас сустрэчы з губернатарами расійскага рэгіёна Сяргеем СІТНІКАВЫМ. Так, міністр бачыць перспектыву ў развіцці прамысловай кааперацыі, нарошчванні паставак харчовай прадукцыі, развіцці турызму, а таксама ў выкарыстанні магчымасцяў беларускай сферы будаўніцтва.

«Безумоўна, трэба, каб у сённяшніх эканамічных умовах мы выкарыстоўвалі ўвесь спектр існуючых прэфэрэнцый. З беларускага боку ёсць праграма ўзаемавыгадных рашэнняў, якія датычацца паставак тэхнікі таго ж «Амкадора», каб яе можна было набыць адразу ж», — адзначыла Лілія Ананіч.

Акрамя таго, Беларусь можа быць цікавая партнёрам сферай будаўніцтва, а таксама, нягледзячы на не самы цёплы клімат, сваімі славытымі мясцінамі — турызмам. На думку губернатара, у нашай краіне шмат аб'ектаў, якія змогуць быць цікавымі школьнікам з Кастрамы, што прыедуць на экскурсію.

«Ваша тэхніка мае значныя перавагі перад імпартнай. І самае галоўнае, знаходзячыся ў сістэме адзінай Саюзнай дзяржавы, мы маем банкаўскія лізінгавыя прадукты, якія дазваляюць рэалізоўваць шырокія сумесныя праграмы», — адзначыў Сяргей Сітнікаў і дадаў, што, у сваю чаргу, беларусы ахвотна набываюць ювелірную прадукцыю, вырабленую ў Кастраме.

На думку губернатара Кастрамской вобласці, у наступным годзе тавараабарот можна павялічыць на 30—40%. І для гэтага не спатрэбяцца звышнамаганні з боку выкарастання асоб. Дастаткова сустрэчы на ўзроўні бізнесу і гатоўнасці прадпрымальнікаў працаваць на саюзным рынку.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

Хроніка апошніх падзей

Генеральны сакратар ААН: пагроза здзяйснення буйных тэрактаў у Еўропе захоўваецца

Сілавая структура ЕС яшчэ не выявілі і не арыштавалі ўсіх баевікоў тэрарыстычнай групы «Ісламская дзяржава», накіраваных з мэтай здзяйснення тэрактаў у Парыж і Брусель, і небяспека здзяйснення ў Еўропе «буйнамаштабных нападаў» застаецца. Пра гэта гаворыцца ў дакладзе генеральнага сакратара ААН Антонію Гутэрыша, прысвечаным пагрозе з боку ІД. Гутэрыш таксама папярэдзіў аб «высокай ступені пагрозы» для авіяцыйнай галіны. Паводле яго слоў, замежныя баевікі, «якія вяртаюцца ў еўрапейскія краіны і патэнцыйна маюць намер здзейсніць напады, а таксама прыхільнікі радыкальных поглядаў, якія пражываюць у гэтых дзяржавах, уяўляюць вялікую праблему ў галіне бяспекі».

Ліга арабскіх дзяржаў асудзіла Ізраіль за закон аб легалізацыі самабуду

Генеральны сакратар Лігі арабскіх дзяржаў (ЛАД) Ахмед Абуль Гейт асудзіў Ізраіль за прыняцце закона аб легалізацыі самабуду пасяленцаў на Заходнім беразе ракі Іардан, гаворыцца ў заяве рэгіянальнай арганізацыі. Паводле слоў генеральнага сакратара ЛАД, «прыняты закон адлюстроўвае сапраўдныя намеры ізраільскага ўрада і яго варожую для мірнага працэсу пазіцыю. Гэты закон не што іншае, як спрыянне крадзяжу зямель і захопу ўласнасці палесцінцаў». Як вядома, ізраільскі парламент большасцю галасоў прыняў у другім і трэцім чытаннях законапраект, які легалізуе будынкі, узведзеныя на землях палесцінскіх арабаў, піша The Jerusalem Post. Выданне адзначае, што закон датычыцца каля 4 тыс. пабудов на гэтых тэрыторыях. Раней Савет Бяспекі ААН прыняў рэзалюцыю, якая забараняе такое будаўніцтва.

Валютная рэформа ў Індыі прывяла да ўсплёску дамашняга гвалту

Валютная рэформа, разгорнутая ўрадам Індыі ў лістападзе мінулага года, прывяла да ўсплёску выпадкаў хатняга гвалту. Прынамсі такія выпадкі адбыліся ў штаце Мадх'я-Прадэш у наступныя некалькі тыдняў, піша выданне Indian Express са спасылкай на даныя рэгіянальнага офіса некамерцыйнай арганізацыі Action Aid.

Сямейныя сваркі былі звязаны з тым, што муж дзякуючы рэформе даведваўся, што жонка таемна збірае грошы, а паколькі ад старых банкнот неабходна было пазбаўляцца, жанчынам было складана схаваць іх наяўнасць. Апісваецца выпадак, калі мужчына выгнаў з дому жонку і сем'яных дзяцей пасля таго, як знайшоў у яе 4,5 тысячы рупій (Br128). СМІ паведамлялі, што валютная рэформа і стварэння ёю часовыя нязручнасці ўскосна прывялі да гібелі дзясяткаў індыйцаў.

Кітаянка нарадзіла дзіця з эмбрыёна, які быў замарожаны на працягу 16 гадоў

Жыхарка кітайскай правінцыі Гуандун нарадзіла здаровае дзіця з эмбрыёна, які знаходзіўся ў замарожаным стане 16 гадоў, паведаміла Цэнтральнае тэлебачанне Кітая (ССТV).

Роды 46-гадовай жанчыны прайшлі ў пачатку лютага ў першай клініцы пры ўніверсітэце імя Сунь Ятсена ў горадзе Гуанчжоу. Нарадзіўся здаровы хлопчык. Паведамляецца, што дзіця з'явілася на свет з эмбрыёна, які быў замарожаны яшчэ ў 2000 годзе. Летась жанчына прайшла праз працэдуру ЭКА (экстракарпаральнага апладнення) і зацяжарыла. Адзначаецца, што яе першы сын нарадзіўся ў 2000-ым таксама пасля працэдуры ЭКА.

МІНСКАЯ МІЖНАРОДНАЯ КНІЖНАЯ ВЫСТАЎКА-КІРМАШ

Прадстаўнікі 31 краіны прымуць удзел у XXIV Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўцы-кірмашы (Мінская МКВК), якая пройдзе з 8 па 12 лютага.

- На выстаўцы будуць прадстаўлены буйныя калектыўныя экспазіцыі Расіі, Германіі, Кітая, Ірана, ЗША
- Пачэсны госць - Злучанае Каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі
- Упершыню ў выстаўцы прымае ўдзел Грэцыя

ГАЛОЎНЫЯ ТЭМЫ XXIV МІНСКАЙ МКВК

500-годдзе беларускага кнігадрукавання, юбілей класікаў беларускай літаратуры Якуба Коласа і Янкі Купалы.

УЧАС ВЫСТАЎКІ ПРЙДУЦЬ

- III Міжнародны сімпозіум літаратараў "Пісьменнік і час"
- семінар маладых літаратараў
- узнагароджанне пераможцаў 56-га нацыянальнага конкурсу "Мастацтва кнігі", конкурсу маладых літаратараў "Першацвет" (упершыню)
- іншыя мерапрыемствы

У 2016 годзе ў Беларусі выпушчана каля 9,6 тыс. найменняў кніг. Агульны тыраж перавысіў 23 млн экзэмпляраў.

На беларускай мове выпушчана больш за 1,1 тыс. найменняў кніг і брашур тыражом звыш 3,7 млн экзэмпляраў.

Крыніца: Міністэрства інфармацыі Беларусі.

© Інфаграфіка БЕЛАТА

СКАРЫНА АСВЯТЛЯЕ ГУМАНІТАРНУЮ ПРАСТОРУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Рыма Ханінава, літаратуразнаўца, перакладчык (Расійская Федэрацыя, г. Эліста):

— Я ўпершыню ў Беларусь. Тут ваяваў мой бацька — партызанскі разведчык Міша Чорны. Гітлераўцы за яго галаву абяцалі тысячы нямецкіх марак. Мой бацька назаўсёды палюбіў Беларусь. І выдаў у Элісте кнігу Янкі Купалы на калмыцкай мове. Я прывезла яе ў ваш Купалаўскі музей. Прыехаўшы ў пярэдадзень сімпозіума, я гуляю па Мінску, з'ездзіла ў Беразіно, ганаровым грамадзянінам гэтага горада быў названы мой бацька — паэт і перакладчык Міхаіл Ханінаў — шмат дзесяцігоддзяў назад. Я ўражана чуласцю, сардэчнасцю ваших людзей. Уражана цішынёю і спакоем у Мінску.

Агагельды Аланзараў, паэт, перакладчык, прэзіят (Рэспубліка Туркменістан, г. Ашгабад):

— Мне падаецца, што нашы краіны, нашы народы вельмі блізкія. Я шчаслівы ад таго, што ў Мінску ў розныя дзесяцігоддзі пабачылі свет тры мае кнігі на беларускай мове. Усе паэтычныя зборнікі адрасаваны дзецям. Мне пашчасціла быць знаёмым з многімі беларускімі літаратарамі — Валяніцінам Лукшам, Міхасём Карпенкам, Мікалаем Каліновічам... Кожнае з гэтых знаёмстваў прынесла мне шмат душэўных сіл, дапамагло ў маім маральным і мастацкім пошуках. Такія ўжо вы, беларусы, што здольныя ўплываць, настройваць на светлыя памкненні. Дзякуй вам за гэта! Летась два нашы часопісы — «Дунья эдэбіяты» («Сусветная літаратура») і «Каракум» — зрабілі «беларускія» выпускі. Што адметна, побач з перакладамі беларускіх паэтаў і прэзіяткаў — нашых сучаснікаў наш таленавіты перакладчык Набаткулі Рэджэпаў пераўвасобіў на туркменскую мову і беларускіх класікаў — Янку Купалу і Максіма Танка. Значыць, традыцыі цікавыя, значыць — традыцыі захоўваюцца. І ў Беларусі, і ў Туркменістане. А па сённяшнім часе гэта дарагога каштуе!..

Ато Хамдам, прэзіят, драматург, перакладчык (Таджыкістан, Душанбэ):

— Часта наведваючыся ў Беларусь, з захапленнем назіраю за развіццём вашай краіны, за сацыяльнымі дасягненнямі, здабыткамі... Бачу абыякавасць дзеячай культуры, літаратуры ў захаванні нацыянальнай спадчыны. Ва ўмовах, калі глабалізацыя з усімі яе наступствамі знішчае, трушчыць духоўнасць, маральныя бастыёны, гэта, як ніколі, важна. Ведаю — і са слоў сваіх беларускіх сяброў, і з масмедыя — пазіцыю Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка. Менавіта ваш лідар уяўляецца мне сапраўдным бастыёнам духоўнасці і асветніцтва. Пра гэта і буду гаварыць на сімпозіуме, прысвечаным беларускаму кнігадрукаванню і вялікаму Францыску Скарыну.

Запісаў Сяргей ШЫЧКО.

Лепшыя

САМЫЯ ДАСТОЙНЫЯ ЛЮДЗІ ВОБЛАСЦІ

Лаўрэатамі ганаровага звання «Чалавек года Віцебшчыны» сталі 100 жыхароў Прыдзвінскага краю. Сярод іх спартсмены, работнікі адукацыі, аховы здароўя, ЖКГ, сельскагаспадарчай і іншых сфер.

Усяго гэтым званнем ушаноўваюць жыхароў вобласці ў 20 намінацыях, пачынаючы з 2009 года (па выніках дасягненняў у мінулым годзе). Штогод у спісе ёсць людзі, якімі без перабольшвання ганарэцца не толькі калегі, землякі, але і ўся краіна.

У прыватнасці, сёлета лаўрэатам стаў залаты прызёр Параалімпіяды ў Рыа-дэ-Жанэйра ў фехтаванні на калясках Андрэй Праневіч. Адзначылі і пераможцу мінулае Алімпіяды ў спарторніцтвах па скачках на батуте Уладзіслава Ганчарова і яго трэнера Вольгу Уласаву.

Герояў урачыстасці, якая адбылася ў канцэрт-

Мікалай ШАРСТНЁЎ і Андрэй ПРАНЕВІЧ.

най зале «Віцебск», павіншаваў старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай Шарстнёў. Ён адзначыў, што лаўрэаты па праве ўдасціліся прызнання і павагі. І кожны з іх сваімі адданасцю любімай справе, працавітасцю, энергіяй заслужыў высокае званне «Чалавек года Віцебшчы-

ны». З такіх бяруць прыклад, на іх раўняюцца. Ён падкрэсліў, што яны ўносяць уклад у славетную гісторыю края, краіны. Іх напружаная праца, дасягненні — нагода для прыемных падзей, дасягненняў.

Па традыцыі лаўрэаты атрымліваюць дыплом,

нагрудны знак, грашовыя прэміі. Іх твары можна будзе бачыць на працягу года на бігбордах каля буйных дарог гарадоў і раёнаў, дзе яны жывуць, адкуль пачыналі прафесійны рост.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

Ад вінта!

ТАННА, КАЛІ З «БЕЛАВІЯ»

А яшчэ — прыгожа

«Белавія» плануе істотна знізіць тарыфы на «летнія» маршруты, раскажаў генеральны дырэктар авіякампаніі Анатоль ГУСАРАЎ. У ліку кірункаў, па якіх вядзецца работа, знаходзяцца, напрыклад, Балгарыя, Іспанія, Турцыя — самыя запатрабаваныя месцы адпачынку ў беларусаў.

— Летась мы таксама планамерна праводзілі работу па зніжэнні тарыфаў па ўсіх напрамках, — адзначыў гендырэктар «Белавія». — У сярэднім цэны на ўсе нашы маршруты зменшыліся на 10 працэнтаў. Спадзяемся, што гэта тэндэнцыя будзе працягвацца і сёлета, нават у выпадку росту цен на паліва.

Адной з галоўных падзей мінулага года стала прадстаўленне новай фірменнай ліўрэі кампаніі. Сёлета рэбрэндынг працягнецца — **начальнік службы бортправаднікоў кампаніі Сяргей ЛАТУШКІН** анансаваў конкурс на распрацоўку новай формы для бортправаднікоў і лётных экіпажаў. Удзел у стварэнні яе дызайну можа ўзяць кожны ахвотны, тэхнічнае заданне будзе апублікавана пазней. Але ўжо вядомы прыз для пераможцы — паездка на Тыздзень моды ў Мілан з наведваннем усіх мерапрыемстваў.

Паводле слоў **намесніка генеральнага дырэктара «Белавія» па інфармацыйных тэхналогіях Уладзіміра БАРКУНА**, ужо ў гэтым годзе плануецца даць магчымасць

карыстальнікам сайта кіраваць сваімі броніраваннямі з асабістага кабінета, праводзіць у сеціве працэдурі абмену і вяртання білетаў, запамінаць даныя крэдытных картаў, а таксама броніраваць гасцініцы і аўтамабілі.

Не менш важны кірунак працы «Белавія» датычыцца бяспекі палётаў. Ужо цяпер нацыянальны перавозчык займае першае месца сярод авіякампаній СНД і адно з найвышэйшых у Еўропе па каэфіцыенте SAFA (Safety Assessment of Foreign Aircraft). Паводле слоў **камандзіра авіяцыйнага атрада «Белавія» Алега САЛТОУСКАГА**, галоўная задача на перспектыву — амаладжэнне лётных экіпажаў. Цяпер сяродні ўзрост пілотаў нацыянальнага авіяперавозчыка складае

каля 40 гадоў.

Ужо 27 красавіка будзе адкрыты новы рэйс авіякампаніі — у Брусель. «Белавія» дамовілася пра сур'ёзную зніжку на абслугоўванне сваіх самалётаў у прымаючым аэрапорце (Брусель-Шарлеруа), таму білет будзе каштаваць прыкладна на 100 еўра менш, чым у іншых гарадах рэгіёна (Франкфурт-на-Майне і Амстэрдам). Прапрацоўваюцца пытанні адкрыцця рэйсаў у Кішынёў і Ніжні Ноўгарад, аднаўлення авіязносін з Ерэванам. Флот кампаніі ў 2017-м плануецца папоўніць двума новымі самалётамі Embraer.

У 2016 годзе авіякампанія адкрыла тры новыя рэйсы: у Палангу, Львоў і падмаскоўны аэрапорт «Жукоўскі». Таксама «Белавія» павялічыла частату палётаў па іншых папулярных напрамках, такіх, як Кіеў, Адэса, Алматы, Ашгабад, Батумі. Усяго летась было перавезена амаль 2,5 мільёна пасажыраў, гэта практычна ў два разы больш, чым у 2012 годзе.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ,
lyskavets@zviazda.by

Рэйтынгі

Акцэнт на даступнасць

Электронная бібліятэка БДУ стала лідарам сярод бібліятэк краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы па апошніх звестках рэйтынгу Ranking Web of Repositories.

У агульнасусветным рэйтынгу электронная бібліятэка БДУ размясцілася на 135-м месцы, а ў катэгорыі «універсітэцкія бібліятэкі» заняла 127-е месца сярод 2300 уключаных у рэйтынг інфармацыйных рэсурсаў.

Метадыка рэйтынгу ўключае ў сябе ацэнку колькасці бібліятэчных дакументаў, загрузаных у электронную бібліятэку, колькасць знешніх спасылак на рэсурсы (і спасылак з сацыяльных сетак) плюс вагу навуковых публікацый па звестках Google Scholar.

Фундаментальная бібліятэка БДУ першай у Беларусі распачала работу па рэгістрацыі ў сусветных базах даных паўнатэкставых навуковых публікацый, навуковых і метадычных матэрыялаў навукоўцаў і выкладчыкаў універсітэта, а таксама часопісаў, якія выдаюцца ў БДУ. Акрамя таго, бібліятэка ўкараніла працэс перакладу наяўных у сваім фондзе дакументаў у электронны фармат, што дазволіць у далейшым зрабіць іх даступнымі для ўсёй сусветнай супольнасці. Сёння ў сховішчы электроннай бібліятэкі БДУ ўтрымліваецца каля 120 тысяч паўнатэкставых публікацый навукоўцаў і выкладчыкаў універсітэта. За апошнія тры гады іх колькасць фактычна патроілася.

З дапамогай рэйтынгу Ranking Web of Repositories яго стваральнікі імкнуцца дадаткова матываваць даследчыкаў публікаваць вынікі сваёй навуковай дзейнасці ў інтэрнэце, робячы іх даступнымі для калег і проста зацікаўленых людзей, у якой бы краіне яны не знаходзіліся.

Надзея НІКАЛАЕВА,
nikalaeva@zviazda.by

ФАТАЛЬНЫЯ ВОЛЬТЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Менавіта таму пачынаць клапаціцца пра супрацьпажарны стан электрапрыбораў неабходна яшчэ пры іх набыцці, — гаворыць афіцыйны прадстаўнік МНС Беларусі Віталь Навіцкі. — Тэхніку трэба купляць толькі ў спецыялізаваных крамах — яна павінна быць якаснай, спраўнай, мець ўсю адпаведную дакументацыю (тэхнічны пашпарт, гарантыйны талон, інструкцыю аб правілах карыстання). Карыстацца электрапрыборамі трэба па прызначэнні. А ў выпадку паломкі — давараць ремонт выключна спецыялістам. У сучаснай тэхніцы практычна няма вузлоў, якія маглі б абслугоўвацца некваліфікаваным чалавекам.

Што рабіць, калі электрапрыбор загарэўся?

Перш за ўсё трэба абясточыць памяшканне. Менавіта таму неабходна загадзя запомніць, дзе знаходзяцца патрэбныя выключальнікі. Асабліва гэта важна для старых шматкватэрных дамоў, у якіх часта рубільнікі адразу некалькіх кватэр у адным тамбуры зведзены ў адзін шчыток.

— Прыбор тут жа трэба накрыць шчыльнай тканінай ці коўдрай, каб імгненна перакрыць доступ кіслароду, — раіць Віталь Навіцкі. — Прыладу вадой тушыць не рэкамендуецца з-за таго, што можа адбыцца выбух. Адлік часу пры ліквідальнай пажару электрычнага прыбора ідзе на хвіліны. Калі справіцца з загараннем хутка не ўдалося, тэрмінова пакідайце памяшканне, шчыльна зачыніўшы вокны і дзверы. У тым ліку і з-за таго, што пры гарэнні выдзяляюцца вельмі шкодныя рэчывы ад ізаляцыі правадоў і карпусоў плат. Захінуцца ад таксічнага дыму можна насоўкай або рукавом вопраткі.

Кароткае замыканне можа ўзнікнуць і з-за перагрузкі сеткі. На адну разетку падключваюцца прыборы, якія спажываюць шмат электрычнасці, — мікрахвалёвая печ, камп'ютар, прас, электрачайнік... Між іншым, даведацца пра тое, што праводка працуе пад высокай нагрукі, проста. Калі дастаць штэпсель з разетки, ён будзе гарачы.

Занядбанне гэтага пункта бяспекі прывяло летась у сакавіку да трагедыі ў Астраўцы. Мясцовая жыхарка паведаміла аб тым, што з акна пятага паверха інтэрната ідзе дым. Ра-тавальнікі праніклі ў пакой і знайшлі на падлозе жанчыну. Рэанімацыйныя мерапрыемствы паспехам не скончыліся. Пры далейшым аглядзе памяшкання аказалася, што з дапамогай аднаго падаўжальніка былі падключаны камп'ютар, масляны электраабагрэвальнік і яшчэ некалькі прыбораў.

У дамах старой пабудовы, якія не зведалі капітальнага рамонт, ёсць асобная загана — вельмі істотнае абмежаванне па сумарнай магутнасці адначасова працуючых прылад. Справа ў тым, што сучаснай колькасці магутных электра-

Цікава ведаць

На долю электрапрыбораў летась прыйшоўся кожны пяты пажар. Разам іх назбіралася 1121.

прыбораў — мікрахвалёвых печы, пральных машын-аўтаматаў, камп'ютараў, мультыварак — 30—40 гадоў таму проста не існавала. Але праводцы гэтага не растлумачыш...

Слабае месца электрычных прыбораў — гэта сеткавы шнур. З-за частых згібаў токавадучая жыла кабелю можа надламацца ці ўвогуле абарвацца. Дрот пачне іскрыць, награвання і ў рэшце рэшт гэта прывядзе да пажару. Асабліва гэта важна для месца, дзе шнур мацуецца да вілкі. Менавіта таму ніколі не трэба даставаць вілку, цягнучы за кабель. Таксама трэба сачыць за цэласцю самой ізаляцыі на кабелі. Любое дакрананне да аголенага провада можа скончыцца бядой. Асабліва гэта важна пры працы з электраінструментамі, дзе імавернасць кантакту са шнуром сілкавання даволі высокая. Пры іх эксплуатацыі таксама здараюцца выпадкі пашкоджання схаванай праводкі пад напружаннем у сценах.

На Беларусь насоўваецца хваля арктычнага холаду. Чакаецца, што слупок тэрмометра зноў будзе штурмаваць адзнаку ў мінус дваццаць градусаў. І зноў з'яўляецца попыт на электрычныя абагрэвальнікі. Здавалася б, што можа быць прасцей, чым карыстацца такім прыборам? Але ж 12 пажараў з-за іх няправільнай эксплуатацыі летась здарылася. Самы жудасны з іх — у Асіповічах. Тады ў агні загінула маці з двума дзецьмі.

— Пры выбары электраабагрэвальніка лепш аддаць перавагу апарату, абсталяванаму сістэмай аўтаматычнага выключэння, — гаворыць Віталь Навіцкі. — Калі ён перагрэецца або ўпадзе, то проста перастане працаваць. Часам пажары здараюцца з-за таго, што на абагрэвальніку сушаць бялізну ці абутак. Ці проста забыліся пачысціць ад пылу. Катэгарычна забаронена выкарыстанне самаробных агрэгатаў для абгрэву: у большасці выпадкаў творы дамарослых «кулібінаў» становяцца крыніцамі пажараў.

Валярыян ШКЛЕННИК. schklennik@zviazda.by

Зацверджаны новыя правілы пажарнай бяспекі ў лясках

Пастановай Міністэрства лясной гаспадаркі №70 ад 19 снежня 2016 года зацверджаны правілы пажарнай бяспекі ў лясках Беларусі.

Яны афіцыйна ўступілі ў сілу з 31 снежня мінулага года. У прыватнасці, устаноўлены арганізацыйна-тэхнічныя мерапрыемствы па забеспячэнні пажарнай бяспекі, агульныя патрабаванні па забеспячэнні бяспекі ў пажаранебяспечны сезон, агульныя патрабаванні па ахове лесу ад пажараў. Акрамя таго, устаноўлены патрабаванні пажарнай бяспекі пры правядзенні высечак лесу, пры ажыццяўленні нарыхтоўкі жывіцы, другарадных лясных рэсурсаў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Грошы

ІНВЕСТАРАМ ЗМОЖА СТАЦЬ КОЖНЫ

Гэтану прысвечаны новы законапраект

Развіццё эканомікі немагчыма без арганізаванага фінансавога рынку. Для ўзмацнення інвестыцыйнай актыўнасці ў дзяржаве распрацоўваецца законапраект «Аб інвестыцыйных фондах». Яго ствараюць не толькі зацікаўленыя міністэрствы, але і прадстаўнікі банкаў і бізнес-супольнасці. Калі закон будзе прыняты, то на беларускім рынку з'явіцца новы від інвестыцыйнага фонду і каштоўных папер.

Законапраект арыентаваны як на ўнутраны рынак, так і на замежнага інвестара. «Праект закона «Аб інвестыцыйных фондах» адказвае ўсім прынцыпам міжнароднай практыкі і будзе адпавядаць ўсім планам і намерам інтэграцыі фінансавых рынкаў Еўразійскага эканамічнага саюза ў адзіны рынак, — падкрэсліў першы намеснік міністра фінансаў Максім ЕРМАЛОВІЧ. — Мы ствараем новы інструмент, які дасць магчымасць не толькі юрыдычным, але і фізічным асобам удзельнічаць у калектыўным інвеставанні». На яго думку, стварэнне калектыўных інвестыцый павінна пацягнуць за сабой і павышэнне попыту на каштоўныя паперы, а ў выніку прыняцце гэтага законапраекта паспрыяе павелічэнню нормы зберажэння, якая ў цяперашні час не вельмі высокая.

У распрацоўцы законапраекта актыўны ўдзел прымае Беларуская валютна-фондавая біржа, якая прадастаўляе ўласную пляцоўку для набыцця і продажу каштоўных папер. «Мы павінны прапанаваць фізічным асобам магчымасць ўкладання сваіх сродкаў у акцыі і каштоўныя паперы нашых прадпрыемстваў для таго, каб гэтыя сродкі працавалі ў рэальным сектары эканомікі, — адзначыў старшыня праўлення Беларускай валютна-фондавай

Злева направа: намеснік дырэктара Дэпартамента па каштоўных паперах Міністэрства фінансаў Аляксей КРАСІНСКІ, першы намеснік міністра фінансаў Максім ЕРМАЛОВІЧ, старшыня праўлення Беларускай валютна-фондавай біржы Андрэй АЎХІМЕНЯ і старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па бюджэце і фінансах Людміла ДАБРЫНІНА.

біржы Андрэй АЎХІМЕНЯ. — Што прапануе біржа? Выкарыстанне адкрытага рынку, адкрытае цэнаўтварэнне, адкрытае заключэнне здзелак і рынковыя механізмы абароту каштоўных папер».

Закон «Аб інвестыцыйных фондах» прадугледжвае з'яўленне на нашым рынку акцыянерных і паявых інвестыцыйных фондаў. Першыя мала чым адрозніваюцца ад звычайных акцыянерных фондаў, у той час як паявыя інвестыцыйныя фонды — гэта новая з'ява на беларускай прасторы. «Практыка функцыянавання паявых фондаў на тэрыторыі Беларусі ў прыняцце адсутнічае», — адзначыў намеснік дырэктара Дэпартамента па каштоўных паперах Міністэрства фінансаў і адзін з распрацоўшчыкаў законапраекта Аляксей КРАСІНСКІ.

Па сутнасці, паявы інвестыцыйны фонд з'яўляецца арганізацыяй, якая збірае грошы ў людзей, пасля чаго ўкладвае іх у каштоўныя паперы. Кожны ўдзельнік такога фонду валодае сваёй часткай фонду — паям, які з'яўляецца новым відам каштоўнай паперы ў Беларусі. «Гэта імянная каштоўная папера, якая будзе ўлічана ў дэпазітарнай сістэме. Увядзенне новага віду каштоўнай паперы пашырыць магчымасці па інвеставанню», — дадаў Аляксей Красінскі.

Па яго словах, законапраект «Аб інвестыцыйных фондах» забяспечыць стварэнне новага інстытута на рынку, дазволіць узмацніць канкурэнцыю паслуг і паспрыяе актывізацыі рынку каштоўных папер у цэлым.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

Перспектывы

Ад нанаіндустрыі — да авіякасмічных тэхналогій

Дзяржаўная праграма інавацыйнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016—2020 гады зацверджана Указам кіраўніка дзяржавы.

У яе ўключаны 75 экспертаарыентаваных інавацыйных праектаў па стварэнні новых прадпрыемстваў і вытворчасцяў.

Дзеля прыкладу, у галіне машынабудавання плануецца асваенне вытворчасці малалітражных дызельных рухавікоў на Мінскім матарным заводзе, будаўніцтва акумулятарнага завода ў Брэсцкай вобласці, стварэнне серыйнай вытворчасці беспілотных авіяцыйных верталётных комплексаў, арганізацыя вытворчасці легкавых аўтамабіляў у СЗАТ «БелДжы». У нафтахімічнай прамысловасці будуць рэалізаваны праекты па будаўніцтве новага азотнага комплексу ў ААТ «Гродна Азот», устаноўка запарованага какаванна нафтавых рэшткаў у ААТ «Нафтан», створана вытворчасць суцэльнаметалакордных шын радыяльнай канструкцыі ў ААТ «Белшына».

У сферы аховы здароўя прадугледжваецца фарміраванне інавацыйна-прамысловага комплексу ў галіне складанай медыцынскай тэхнікі, укараненне метадаў сонна-фотадынамічнай тэрапіі і палятыўнай медыцынскай дапамогі пацыентам са злаякаснымі пухлінамі розных лакалізацый. У галіне энергетыкі будзе прадоўжана работа па дыверсіфікацыі крыніц энергіі і будаўніцтве Беларускай атамнай электрастанцыі. У дзяржаўную праграму таксама ўключаны 14 мерапрыемстваў па развіцці інавацыйнай інфраструктуры.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Будаўніцтва

Аб'ём ільготнага крэдытавання жылля моцць захаваць на леташнім узроўні

Паводле слоў міністра архітэктуры і будаўніцтва Анатоля Чорнага, сёлета ў галіны моцць быць складанасці з загрузкай на будаўніцтве жылля. Ва ўрадзе гэта пытанне ўжо разглядаецца. Магчыма, што для выпраўлення сітуацыі з загрузкай і будзе прынята рашэнне аб утрыманні льготнага крэдытавання жылля на ўзроўні 2016 года.

Міністр адзначыў, што цана квадратнага метра жылля, пабудаванага з дзяржаўнай падтрымкай, у апошнія месяцы года практычна зраўнялася з сярэдняй заробатнай платой. «Па выніках мінулага года будаўнікі выйшлі на цану 765 рублёў за квадратны метр. Атрымліваецца, мы ўшчыльную наблізіліся да сярэдняй заробатнай платы па краіне, якая складае каля 720 рублёў. Задача зраўняць кошт квадратнага метра з сярэдняй заробатнай платой цяпер паспяхова вырашаецца, нягледзячы на ўсе складанасці», — адзначыў Анатоль Чорны.

Паводле яго слоў, летась былі перавыкананы паказчыкі па жыллёвым будаўніцтве — агульны ўвод жылля склаў 4 млн 285,7 тысячы квадратных метраў пры заданні 4 млн. Жылля з дзяржаўна-падтрымкай было пабудавана 991,3 тысячы квадратных метраў пры

заданні 840 тысяч «квадратаў». Пры гэтым Анатоль Чорны прызнаў, што 2016 год быў няпростым для будаўнічага комплексу Беларусі. «Страта попыту на асноўных рынках, негатыўныя працэсы ў эканоміцы сур'ёзна ўскладнілі працу. Па выніках года ўклад будаўнічай галіны ў агульную скарбонку краіны склаў 6,3%», — удакладніў ён.

Міністр нагадаў, што ў свой час будаўнічаму комплексу была пастаўлена задача давесці ўзровень экспарту паслуг да 1 млрд долараў. Апошнія гады будаўнічай зарабляюць нават больш. Летась экспарт паслуг склаў 1,124 млрд долараў. Сёння краіна мае прафіцыт практычна ўсіх будаўнічых матэрыялаў, якія тут вырабляюцца. Таму цяпер задача — увесць лішак рэалізаваць праз экспарт. Цяпер экспартуецца практычна 40% уласных будматэрыялаў. Тут Анатоль Чорны падкрэсліў, што летась была значна пашырана работа на знешніх рынках. «Так, арганізацыі Мінбудархітэктуры паставілі керамічную плітку ў Канаду, Того, Катар, Венесуэлу, шкло — на Кубу, у Вялікабрытанію, Катар, Харватыю. Мы выканалі заданне па пастаўках на новыя рынкі. Задача — на іх утрымацца і пашырыць прысутнасць». Міністр паведаміў, што галіна ў 2017 годзе павінна выйсці на рэнтабельнасць продажаў у 5,5%, экспарт тавараў павінен павялічыцца на 2,6%, экспарт паслуг — на 5%.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

Зямля, вада, дарогі...
На прыёме ў дэпутата

Аптымiзацыя ў Капыльскім раёне: плюсы і мiнусы

КУП — структура патрэбная. Асабліва ў прысталічным раёне

ТЭМА ДНЯ

АГРАТУРЫЗМ ПАВІНЕН СТАЦЬ СУМЛЕННЫМ

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

Рэчыцкі раён, в. Мілаград

Правілы, па якіх хутка будуць працаваць аграсядзібы, хвалююць, зразумела, у першую чаргу гаспадароў. Але не толькі іх

Кантралюючыя органы і ўлады зацікаўлены ў тым, каб гэты від бізнесу быў празрыстым і зразумелым для ўсіх. Паняцце сельскага турызму існуе ў краіне 15 гадоў, але ж развіццё гэты від дзейнасці атрымаў у 2006 годзе, калі быў прыняты Указ № 372, які дазволіў сельскім жыхарам займацца аказаннем турыстычных паслуг афіцыйна. Сёння, кажа начальнік упраўлення спорту і турызму Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта Дзяніс Язерскі, прыйшоў час, калі ўнесці змены ў яго проста неабходна.

— Аграсядзібы ў ідэале павінны быць элементам развіцця кластэрнай мадэлі такога віду дзейнасці. Інакш кажучы, павінен працаваць і зарабляць не толькі сам гаспадар. Гэта аб'ект, вакол якога жыўе ўсё сяло і працуюць адразу некалькі суседзяў: забяспечваюць сельгаспрадуктамі, катаюць на коніку, возяць на рыбалку... Сёння ж у асобных выпадках аграсядзіба перашкаджае суседзям жыць — з-за гучных вечарын, якія адбываюцца за агароджай.

УМОВЫ ПРАЖЫВАННЯ

Куды глядзяць аглядныя камісіі?

Праз гэтыя структуры ў Мазырскім раёне даўно вырашаюцца не толькі жыллёва-камунальныя, але і сацыяльныя праблемы

«Распішыцеся, калі ласка, што мы вас наведалі!» — «Вам абы распісаліся, а парадку як не было, так і няма!» — уздыхае пажылая жанчына. «А што здарылася?» — «Ды ў падвале цёмна, хоць вока выкалі: з ліхтарыкам па бульбу спускаюся!» — «Дык нядаўна толькі лямпачку мянялі! Няўжо зноў нехта выкруціў? Зараз электрыку патэлефаную, каб новую ўкруціў!..»

У КВАТЭРЫ мазырчанкі Ліліі Уладзіміраўны тоўпіцца цэлая камісія — з дзясятка службовых асоб. Прадстаўнік МНС, участковы міліцыянер, работнікі сацыяльнай абароны, аховы здароўя, адукацыі, энерганагляду, газавай службы і інспектар па камунальных пляцажах. Узначальвае прадстаўнічую «грамаду» кіраўнік мяс-

цовага ЖЭУ. Кожны спецыяліст звяртае ўвагу на свой сектар работы. У такім складзе яны збіраюцца два разы на месяц, каб прайсці па «праблемных» адрасах. І пры неабходнасці аказаць людзям дапамогу, а часам і прадукціліць бяду...

Практыку аглядных камісій некалі ўвёў колішні старшыня Мазырскага райвыканкама, цяпер старшыня аблвыканкама Гомельшчыны Уладзімір Дворнік. І ўжо некалькі гадоў падобная «калегія» спецыялістаў існуе пры кожным з гарадскіх ЖЭУ. Гэтаксама збіраюцца камісіі і ў сельсаветах. «Найперш мы звяртаем увагу на ўмовы пражывання ветэранаў Вялікай Айчыннай, адзіночкіх пенсіянераў і інвалідаў. А таксама людзей, што вядуць асацыяльны лад жыцця, — кажа Вячаслаў Пашвянчук, начальнік Мазыр-

скага ЖЭУ №1. — Асобная катэгорыя — шматдзетныя сем'і, асабліва тыя, што знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы».

ЖЭУ №1 абслугоўвае Цэнтральны мікрараён Мазыра, дзе забудова ці не самая старая ў горадзе. З 15 тысяч насельніцтва больш за 80 працэнтаў — пенсіянеры. Сярод іх нямала адзіночкіх бабуль і дзядуляў. І 22 ветэраны вайны, якіх яшчэ летась было 27...

...Іван Антонавіч Вафік ужо даўно не ўстае з ложка. Але ў свае 92 гады ветэран захоўвае ясны розум і ахвотна размаўляе з членамі камісіі. «Вы не глядзіце, што бацька ляжачы, — кажа яго дачка Таццяна Іванаўна, — з памяццю ў яго усё як мае быць. Я, бывае, забуду нешта — дык ён нагадвае!»

Фота Надзеі БУЖАЎ.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

НА ПРЫЁМЕ

3 МІНСКА Ў ТЭГЕРАН

Сёння завяршаецца афіцыйны візіт у Іран беларускай парламенцкай дэлегацыі на чале са старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаілам Мясніковічам.

За тры дні парламентары сустрэліся з калегамі са Сходу ісламскага савета Ірана і з яго кіраўніком Алі Ардзешырам Ларыджані, прэзідэнтам Ірана Хасанам Раўхані, міністрам замежных спраў Ірана Махаммадам Джавад Зарыфам, міністрам прамысловасці, шахтаў і гандлю Ірана Махаммадам Рэзой Нематзадэ. Бакі абмеркавалі ўзаемадзейне ў гандлёва-эканамічнай, навукова-тэхнічнай і культурнай сферах. Акрамя гэтага, прайшлі перамовы і з прадстаўнікамі іранскіх кампаній.

Прэзідэнт Ірана падкрэсліў зацікаўленасць у развіцці адносін з Еўразійскім эканамічным саюзам. Ён прапанаваў Беларусі ўдзельнічаць у арганізацыі транспартных калідораў поўнач — поўдзень і захад — усход, якія знаходзяцца цяпер у завяршальнай стадыі з Азербайджанам, Туркменістанам і Казахстанам.

Бакі ўдзялілі асаблівую ўвагу ўдасканаленню фінансавых разлікаў паміж суб'ектамі гаспадарання, а таксама рэалізацыі інвестыцыйных праектаў іранскімі кампаніямі ў Беларусі. Абедзве краіны валодаюць шэрагам канкурэнтаздольных і інавацыйных тэхналогій, у тым ліку касмічнымі. Абмеркавана падрыхтоўка іранскіх спецыялістаў у беларускіх універсітэтах.

КАБ ДАМЫ НЕ ПУСТАВАЛІ

На мінулым тыдні прайшла сустрэча рабочай групы па падрыхтоўцы чарговага пасяджэння Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі. Падчас яго мяркуецца разгледзець работу органаў мясцовага кіравання і самакіравання Мінскай вобласці па ўключэнні ў гаспадарчы абарот маёмасці, якая не выкарыстоўваецца, неэфектыўна выкарыстоўваецца і знаходзіцца ў камунальнай уласнасці.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Аляксандр Папкоў вызначыў кола праблем, якія будуць абмяркоўвацца на выязным пасяджэнні Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання ў сакавіку. Падчас яго разгледзяць прыклад Мінскай вобласці па ўключэнні маёмасці, якая неэфектыўна выкарыстоўваецца, у гаспадарчы абарот. Пытанне гэта вельмі актуальнае. Цяпер у рэгіёнах прастойваюць плошчы, на якіх размешчаліся райаграсэрвісы, прадпрыемствы спажывецкай кааперацыі, склады. Трэба правесці іх інвентарызацыю, прааналізаваць магчымасць уключэння ў вытворчасць, а таксама стварэння прадпрыемстваў і працоўных месцаў для насельніцтва.

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@zviazda.by

СЕСІЯ

ЗЯМЕЛЬНЫ «ПЕРАДЗЕЛ»

Пытанне адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ўладкавання і ўстанаўлення новых граніц разгледжана на пазачарговай сесіі Мінскага абласнога Савета дэпутатаў.

Летась інстытут «Белдзіпразем» па даручэнні ўрада распрацаваў праект нармалізацыі і ўстанаўлення граніц Мінскай вобласці і яе раёнаў. Праект узгоднены са старшынёй аблвыканкама Сямёнам Шапірам.

На працягу года спецыяльная камісія праводзіла зверху фактычных і юрыдычных граніц Мінскай вобласці непасрэдна на мясцовасці. У выніку знойдзена 2700 разыходзячых, а гэта ні многа ні мала 4800 гектараў. Новая граніца прайшла па так званых «цвёрдых контурах»: дарогах, лясных масівах, меліярацыйных каналах.

— Сёння Мінская вобласць — гэта 3 985 380 гектараў, з улікам нармалізацыі граніц яе плошча складзе 3 983 597 гектараў, — расказаў начальнік землеўпарадкавальнай службы Мінаблвыканкама Сяргей ШЫМУК. — Інакш кажучы, яна паменшыцца на 0,04 працэнта. Разам з тым вобласць не толькі «страціла» гектары, але і «знайшла» новыя: 71 гектар ворыўнай, 130 гектараў лугавой зямель, 3882 гектары лесу і 1000 гектараў зямлі іншага прызначэння.

Як адзначыў Сяргей Шымук, граніцы Мінскай вобласці і раёнаў былі ўстаноўлены да 1966 года ў адпаведнасці з дзеючым на той час парадкам. Цяпер жа граніцы не ў поўнай меры ўлічваюць змены, што адбыліся за 50 гадоў. А змены гэтыя выкліканы ў першую чаргу меліярацыяй, дарожным будаўніцтвам і іншымі фактарамі. Такі «перадзел» паспрыяе павышэнню эфектыўнасці дзяржаўнага курывання, у тым ліку і ў галіне рацыянальнага выкарыстання і аховы зямель.

Мінаблвыканкамам і Мінскім абласным Саветам дэпутатаў папярэдне па гэтым пытанні праводзіліся грамадскія слуханні. Грамадзяне выказалі 15 прапановаў, у прыватнасці, па ўключэнні ў межы сталіцы населеных пунктаў, якія знаходзяцца непадалёку, як правіла, у Мінскім раёне. А таксама жыхары прасілі ўключыць у адміністрацыйныя граніцы Мінскага раёна сельскія населеныя пункты іншых памежных раёнаў.

Дадам, што зямельная рэформа сёлета чакае Гродзенскую і Брэсцкую вобласці.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

ЗЯМЛЯ, ВАДА, ДАРОГІ...

Грамадзяне звярнуліся да дэпутата Палаты прадстаўнікоў

Прыём грамадзян у Бараўлянскім сельвыканкаме правяла дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Валянціна КУРСЕВІЧ. Яна разам са сваімі памочнікамі Станіславам БУКО, Уладзімірам БУЛЫНЁНКАМ, Ігарам КОБРЫНЫМ і намеснікам старшыні Мінскага райвыканкама Аляксандрам МЯКІННІКАМ, а таксама дырэктарам ЖКГ Мінскага раёна Андрэем БЕКЕТАМ, дырэктарам дзяржаўнага прадпрыемства «Жыллёвік Міншчыны» Арцёмам ЯФРЭМАВЫМ, намеснікам старшыні Бараўлянскага сельвыканкама Сяргеем КАНДРАШЫНЫМ разбіраліся ў праблемах грамадзян.

ЧЫЯ МАЁМАСЦЬ?

На сустрэчу з дэпутатам прыйшлі 15 чалавек. Звярталіся па розных пытаннях. Некаторыя з іх вырваліся адразу, напрыклад, калі людзі цікавіліся, ці будзе шматкватэрны дом будавацца з дзяржаўна-трымкай. У астатніх разбіраліся — і грамадзяне пакідалі пісьмовыя заявы. Так, у пасёлку Лясным вада пасля дажджу даходзіць амаль што да пад'ездаў. Дэпутат паабяцала разабрацца ў гэтым пытанні разам са службамі жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

Частка праблем падымаецца ўжо не першы раз. Так, каля бараўлянскай сярэдняй школы № 2 у час пік машын на дарозе столькі, што дарослыя баяцца за школьнікаў. Пад'езд пабудаваны такім чынам, што там няма дзе зрабіць паркоўку. Намеснік старшыні Мінскага райвыканкама Аляксандр Мякіннік адказаў, што яшчэ раз разгледзіць гэту сітуацыю разам з дырэктарам школы.

Адным з балючых стала пытанне зямлі. У вёсцы Валяр'янава суседзі не змаглі падзяліць участак, які прылягае да іх уласных надзеяў. На ім вырошчвалі гародніну адразу некалькі сем'яў. З цягам часу даглядаць зямлю засталіся толькі двое, і яны папрасілі перадаць гэты ўчастак ім пад уласную падсобную гаспадарку. І быццам бы ўсе інстанцыі пайшлі ім насустрач. Але ў апошні момант сітуацыя ўскладнілася, да таго ж на зямлю сталі прэтэндаваць іншыя суседзі, якія вырашылі зрабіць там яшчэ адзін пад'езд да свайго дома. У выніку на гэты час рашэнне пытання затрымліваецца, да разбору падключыліся дзяржаўныя органы.

СВАІМІ СІЛАМІ

У вёсцы Дроздава частку ўчасткаў атрымалі сем'і, якія мелі патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, іншыя купілі іх на аўкцыёне па нежартоўных цэнах — ад \$40 000 да \$120 000. А ў выніку ўсе сутык-

нуліся з надзённымі праблемамі. Дарога Дубаўляны — Малінаўка, калі растае снег, выглядае нібы «пасля бамбэжкі»: адны выбоіны. Жыхары спрабавалі яе рамантаваць разам з сельвыканкамам: падсыпалі асфальтагранулят, але яго хапіла толькі на два гады. Дарога зноў патрабуе рамонт. Аляксандр Мякіннік адзначыў, што гэта пытанне накіруюць у дарожна-рамонтнае будаўнічае ўпраўленне і ўключыць у план гэтага года.

Яшчэ адна праблема вёскі — колькасць нітратаў у вадзе, якая перавышае норму ад 2 да 6 разоў, — вада не прыгодная для піцця. Па праекце ў вёсцы павінны быць дзве свідравіны, якія бралі б ваду на глыбіні 200 метраў. А іх няма, бо не хапае фінансавання. У выніку людзі бураць уласныя свідравіны, якія бяруць ваду не так глыбока. На прыёме прыйшлі да высновы, што гэта пытанне будзе разглядацца, але вырашыць яго ў хуткім часе наўрад ці магчыма.

ХТО ВІНАВАТЫ І ШТО РАБІЦЬ?

Сусед Дроздава — пасёлак Сонечны — пакутуе з-за бездаказнага забудовшчыка. У таварыстве ўласнікаў восем дамоў. І адразу два з іх выходзяць за межы населенага пункта: атрымалася, што літаральна два метры знаходзяцца на дарозе Мінскаблдарбуда, якая існуе толькі на паперы. Любоў Калашнікава гаворыць, што звярталіся з гэтым пытаннем ва ўсе інстанцыі, у тым ліку ў Дзяржаўны камітэт па маёмасці. Частку праблем знялі, але трэба мяняць план, каб гэту плошчу ўзаконіць. На прыёме высветлілі, што пытаннем павінен займацца забудовшчык. Але калі з аднаго боку пасёлка, па вуліцы Сасновай, змена плошчы населенага пункта знаходзіцца ў кампетэнцыі сельсавета, то па вуліцы Мірнай дом №2 стаіць на ворных землях. Тут для пашырэння плошчы патрэбен дазвол кіраўніка дзяржавы, і гэтыя дакументы ўжо рыхтуюцца для накіравання ў Адміністрацыю Прэзідэнта.

Іншая праблема — дарогі. Па плане — уездаў два, насамрэч — адзін. Прычым гэты адзін уезд для машын у Сонечны, Дроздава і лагістычны цэнтр. Жыхары хваляюцца: калі склады запрацуюць на поўную моц, фуры ўвогуле перакрыюць дарогу. Да таго ж на гэтым участку адбываецца доволі шмат аварый. Зноў жа па плане там павінен быць святлафор, якога на справе няма. Ёсць нават кабель, які для гэтага пракладвалі. Жыхары Сонечнага за свае грошы паклалі двух «спячых паліцэйскіх», паставілі знакі абмежавання хуткасці і ўзгаднілі іх з ДАІ.

У забудовшчыка «Вігеўрабуд» засталіся і іншыя нявыкананыя праекты. Яго неаднойчы імкнуліся прыцягнуць да адказнасці. У лістападзе 2015-га нават стварылі камісію і запрасілі ў Мінскі аблвыканкам, дзе «Вігеўрабуд» абавязалі заключыць інвестыцыйны дагавор на будаўніцтва школы і сада. Далі год на выкананне. А воз усё там жа...

Усе звароты былі аформлены ў пісьмовым выглядзе і перададзены дэпутату на разгляд.

БЫЦЬ АДКАЗНЫМ

Праблема ёсць і ў жыхароў пасёлка Лясны. Ларыса МАХАМАД, старшыня ЖБСК «Бараўлянскі», расказала: калі перакрывалі рух з-за будоўлі новага дома побач, увесь транспарт праяжджаў праз іх двор, заходзячы на тратуарную плітку. У выніку яна прыйшла ў аварыйны стан, прычым гэта тэрыторыя лічыцца месцам агульнага карыстання, таму рамантаваць яе павінны мясцовыя ўлады. На прыёме вырашылі, што яе можна ўключыць у план па добраўпарадкаванні Ляснога. А таксама абавязаць інвестара яе адрамантаваць, бо ён абяцаў зрабіць новую дзіцячую пляцоўку, а на месцы старой пабудоваў аптэку, а ў выніку старую пляцоўку знёс, а новай да гэтага часу няма. Цяпер за тое, што не выканаў работу ў тэрмін, яму даручаць займацца і дарожкамі каля дома...

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@zviazda.by

ЗВЯЗДА

Агратурызм павінен стаць сумленным

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Ёсць прыклады адмоўныя, а ёсць і станоўчыя. Многія з тых сядзіб, якія знаходзяцца недалёка ад вялікіх гарадоў, перайшлі выключна на адзін від дзейнасці — абслугоўванне вяселляў, юбіляў і іншых карпаратыўных свят. Вось да іх і пытанню больш за ўсё. Бо плацяць адну базавую велічыню на год, а выконваюць, па сутнасці, функцыі гатэляў з рэстаранамі. А значыць, некаторыя фізічныя асобы маюць звышпрыбыткі, якія нельга пракантраляваць.

У няроўных умовах з імі — тыя сядзібы, якія знаходзяцца далёка ад гарадоў, бліжэй да неканрутай прыроднай прыгажосці. Дзе імкнучца не толькі грошы на прыезджых зарабляць, але і зрабіць усё, каб ім было і камфортна, і цікава. Там куды больш выдаткаў, куды менш прыбыткаў. І ўсё ж у Петрыкаўскім раёне некаторыя вёскі адраджаюцца дзякуючы менавіта аграрыям і тым маляўнічым мясцінам, куды цягне стомленых ад гарадской мітусні людзей. Туды прыязджаюць спецыяльна і нават па некалькі разоў.

У Светлагорскім раёне вядома аграрыя дзіба «Міколін востраў». Там рэканструяваны сапраўдны хутар са старажытным млынам, і ўвогуле ёсць цэлы музей пад адкрытым небам, які, безумоўна, карыстаецца папулярнасцю.

У фальварку «Добрае месца», што ў Гомельскім раёне, гаспадары зрабілі стаўку зусім не на старажытнасць. Тут прапануюць сучасную забаву — вэйкбордзінг. Экстрэмальнаму спорту аддае перавагу моладзь і з захапленнем імчыцца па хвалях возера на спецыяльнай дошцы, якую цягне на тросе катар.

У кожнай аграрыі павінна быць свая «іскрынка», як лічаць спецыялісты. Тыя, хто толькі пачаў гэтым займацца, яшчэ ў пошуку. Але абсалютная большасць гаспадароў аграрыі займаецца гэтай справай не толькі дзеля прыбытку, а для асабістага задавальнення.

Многае, сцвярджае Дзяніс Язерскі, залежыць ад дзейнасці сельскіх выканаўчых камітэтаў. Іх кіраўнікі часцяком становяцца

не толькі вачыма і вушамі вертыкалі ўлады, але і праваднікамі ідэй на месцах.

— Зразумела, сельскія органы ўлады не толькі кантралююць сваю тэрыторыю. Яны з'яўляюцца першымі зацікаўленымі ў развіцці аграрыі. Іх задача — захаваць населены пункт, зрабіць усё, каб ён дастойна жыў. Даўно наспеў час упарадкаваць дзейнасць ўказа аб аграрыі, бо некаторыя людзі знайшлі ў ім пралазы, дзякуючы чаму за льготныя крэдыты рэканструявалі свае дамы або будавалі новыя, якія ўрэшце ператварылі ў міні-гатэлі або турыстычныя комплексы са SPA-паслугамі і рэстараным бізнесам. Да такіх слова «агра» ну ніяк нельга прымяніць. Як і нельга казаць пра роўную канкурэнцыю і захаванне самабытнасці. Між тым асноўнай мэтай стварэння аграрыі застаецца занятасць людзей у малых гарадах і вёсках, развіццё гэтых населеных пунктаў. Урэшце — адраджэнне сяла. Пра неабходнасць змянення на шматлікіх сустрэчах нам казалі і ўладальнікі тых аграрыяў, якія не мелі звышпрыбыткаў.

Сёння ў праекце ўказа з'явіліся азначэнні асноўных паняццяў: што такое аграту-

рызм, аграрыя, гасцявы дом.

Цяпер, напрыклад, прапісана, што гаспадар аграрыі павінен не толькі пастаянна пражываць у ёй, але і афіцыйна там зарэгістравацца. Гэта, мяркуюцца, адсее тых, хто пабудоваў сабе заградныя дамы і атрымлівае бонусы ад здачы іх у арэнду. Узмоцніцца адказнасць уласнікаў маёмасці.

— Дакладна вызначаны пералік паслуг, якія можа ажыццяўляць аграрыя, — падкрэслівае Дзяніс Язерскі. — Рабочыя групы высвятлялі, якія паслугі карыстаюцца попытам у людзей, якія з іх можна аднесці да аграрыі, якія — нельга. Сапраўдныя аграрыі маюць жылыя пакоі для размяшчэння турыстаў, пры гэтым забяспечваюць харчаваннем пераважна з выкарыстаннем прадуктаў, што вырашчаны на сваім участку ці за кошт сваёй фермерскай гаспадаркі. Яны праводзяць азнаямленне з прыродай, мясцовымі сельскагаспадарчымі, этнаграфічнымі і фальклорнымі традыцыямі. Праводзяць спартыўна-масавыя, фізкультурна-азда-

раўленчыя і культурныя мерапрыемствы. Могуць аказваць паслугі лазняў і саўн, катаць на конным транспарце, даваць інвентар для спорту і адпачынку, праводзіць транспартнае абслугоўванне. Дарэчы, гэта ўсё тое, чым і займаюцца сёння аграрыі. Пры гэтым у змяненнях да ўказа агаворвацца, што пры аказанні некаторых іншых паслуг неабходна прыйсці ў падавальную інспекцыю і заявіць пра гэта. Напрыклад, што ў аграрыі будзе праводзіцца вяселле ці юбілей, — і заплаціць адпаведны падатак. Зрабіць паасобны ўлік прыбыткаў. І за некаторыя з іх заплаціць па іншай падатковай стаўцы. Такім чынам, забароны на абслугоўванне забаўляльных ці пахавальных мерапрыемстваў не будзе. Проста ўпарадкаваецца гэты від дзейнасці, і рынак становіцца больш сумленным.

Быў час, калі аграрыі раслі як грыбы ўсюды, у тым ліку на Гомельшчыне. І хоць не ўсе засталіся ў такім статусе, летась у вобласці ажыццяўлялі дзейнасць 180 аграрыяў са 196 зарэгістраваных. Сёлета іх стала на 22 больш. Новыя зарэгістраваны ў Брагінскім, Буда-Кашалёўскім, Гомельскім, Калінкавіцкім, Лоеўскім, Рэчыцкім, Рагачоўскім, Светлагорскім і Чачэрскім раёнах. (У Кармянскім і Хойніцкім аграрыі ўвогуле няма.) Між тым тых, хто свядома выбіраў гэты від дзейнасці, не спужалі новыя правілы гульні, якія будуць уведзены ў галіне.

— Мы разглядаем аграрызм як адзін з прыярытэтных напрамкаў развіцця турыстычнага патэнцыялу, — адзначае Дзяніс Язерскі. Сёння мы паспяхова прадаём свае спартыўныя аб'екты. Да нас едуць на зборы замежныя каманды, праходзяць міжнародныя сустрэчы. Мы актыўна прасоўваем медыцынскі і санаторна-курортны турызм. У нас шмат рэлігійных маршрутаў: у Тураў і Карму, напрыклад. Да таго ж развіваем экалагічны турызм. Увогуле, шмат робіцца, каб падняць даходнасць гэтага кірунку дзейнасці.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

ЦІКАВІНКІ З РЭГІЁНАЎ

Здаў бутэлькі — аплаціў камунальныя

г. Рагачоў. Арыгінальны спосаб пагасіць запазычанасць па плячжах прапанавала камунальнае жыллёва-эксплуатацыйнае прадпрыемства «Рагачоў». Гараджане атрымаюць магчымасць пры нястачы наяўных грошай заплаціць за камунальныя паслугі пластыкам, шклом і макулатурай. Новаўвядзенне мае на мэце дапамагчы прадпрыемству ў нарыхтоўцы другаснай сыравіны. Дзеля гэтага мяркуецца наладзіць сістэму накапляльных ведамасцяў у гарадскіх пунктах прыёму. Грамадзяне будуць здаваць туды пластыкавыя бутэлькі, шклянны тару і старую паперу згодна з прэйскурантам. З тым адрозненнем, што грошы будуць не выдавацца на рукі, а ісці ў залік аплаты. Паводле слоў прадстаўнікоў прадпрыемства, сярэд жыхароў горада ўжо ёсць зацікаўленасць у такой форме працы.

«І тчэ, забыўшыся, рука...»

Чачэрскі раён. Цэнтр ткацтва адкрыўся ў вёсцы Бабічы, што на Гомельшчыне. Яго наведвальнікі змогуць адчуць атмасферу вясковага быту, а таксама паспрабаваць уласнаручна выткаць ручнік паводле старадаўняй тэхналогіі. Майстар-класы для гасцей тут ладзяць дасведчаныя ткачы. Пры цэнтры дзейнічае гасцеўня «Бабуліны пачастункі», дзе юнакоў і дзяўчат знаёмяць з сакрэтамі тутэйшай кухні. Мяркуецца, што новая ўстанова будзе актыўна супрацоўнічаць з турфірмамі.

Ажыццяўленне праекта стала магчымым дзякуючы гранту, які ініцыятыва атрымала па праграме развіцця ААН пры фінансавай падтрымцы Еўрасаюза. На стварэнне Цэнтра ткацтва было выдзелена 18 тысяч долараў ЗША.

ЗВЯЗДА

Вакансій стала больш

Брэсцкая вобласць. Колькасць вакансій у Брэсцкай вобласці за мінулы год вырасла на 43,4%. На пачатак 2017 года патрэба ў кадрах у рэгіёне складала 3,4 тысячы чалавек. Найбольш запатрабаваныя на Брэстчыне медработнікі, заатэхнікі, трактарысты і прадаўцы. У той жа час значная частка беспрацоўных не мае кваліфікацыі. Таксама ў службы занятасці ўсё часцей звяртаюцца будаўнікі, што звязана са складаным становішчам у будаўнічай сферы. Найбольш высокім каэфіцыент напружанасці на рынку працы застаецца ў Брэсце, Пінску, Ганцавіцкім і Кобрынскім раёнах. Аднак у цэлым па вобласці ўзровень зарэгістраванага беспрацоўя знізіўся з 1,1% да 0,9%. Пры садзейнічанні службы занятасці летась былі працаўладкаваныя 23,5 тысячы жыхароў Брэстчыны.

Зубры-эмігранты

Гродзенскі раён. Пяць самак зубра з паляўнічых угоддзяў СПК «Азёры» адправілі ў Расію. Жывёламі зацікавілі спецыялісты нацыянальнага парка «Смаленскае паазер'е», дзе збіраюцца аднавіць іх папуляцыю. Калі зубрых здолеюць асвоіцца на новым месцы, супрацоўніцтва расіянаў з беларускай гаспадаркай будзе працягнута. Цікавае да зуброў з Беларусі працягваюць і ў Азербайджане.

Колькасць гэтых жывёл на тэрыторыі СПК «Азёры» даўно перавысіла аптымальную. Цяпер там пражывае каля 250 лясных волатаў, і з кожным годам іх становіцца ўсё больш. Гэта дазваляе прадаваць зуброў іншым гаспадаркам, што спрыяе аднаўленню рэдкага віду. Так, у 2017 годзе плануецца стварыць новую мікрапапуляцыю ў Дзятлаўскім лясгасе.

Дэкрэт аб утрыманстве працуе

Віцебская вобласць. Больш за 40 жыхароў Віцебшчыны былі вызвалены ад падатку на «дармаедства» ў сувязі з цяжкай жыццёвай сітуацыяй. Увогуле аб сваім праве не плаціць збор на фінансаванне дзяржаўных расходаў у вобласці заявілі больш за 8,5 тысячы чалавек. У асноўным гэта людзі, што знаходзіліся за межамі краіны. Амаль у 80 працэнтаў выпадкаў апавяшчэнні былі ануляваныя.

Усяго падатковыя органы Віцебскай вобласці разаслалі каля 61 тысячы апавяшчэнняў. Збор ужо аплацілі 3,7 тысячы чалавек, што прынесла ў бюджэт больш за 1 мільён рублёў.

«Маленькі прынц» не старэе

г. Бабруйск. Прэм'ера музычна-пластычнага спектакля «Маленькі прынц» адбудзецца на сцэне Магілёўскага абласнога тэатра драмы і камедыі імя Дуніна-Марцінкевіча. Гэта пастаноўка — плён супольнай працы тэатральнага калектыву і гімназіі-каледжа мастацтваў. Мяркуецца, што спектакль з цікавасцю будуць глядзець як дзеці, так і дарослыя. «Ён не дае адказаў на ўсе пытанні, але вучыць іх правільна задаваць», — сцвярджаюць аўтары.

Алегарычная казка Антуана дэ Сент-Экзюперы застаецца адным з найбольш чытаных твораў XX стагоддзя. «Маленькі прынц» перакладзены больш як на 250 моў (у тым ліку і на беларускую). Сюжэт аповесці неаднаразова ўвасабляўся ў кіно, музыцы, тэатры і балете, але па-ранейшаму прыцягвае ўвагу рэжысёраў. Пабачыць «Маленькага прынца» ў пастаноўцы бабруйчан глядачы змогуць 28 лютага.

7

З ЧАГО ПАЧАЦЬ?

БІЗНЕСУ «НА ХАЛЯВУ» НЕ БЫВАЕ

ЯК МАЛАДЫМ АДКРЫЦЬ УЛАСНУЮ СПРАВУ

Сёння многія маладыя людзі мараць аб уласным бізнесе. І калі раней такое жаданне ў большасці выпадкаў заставалася нерэалізаванай фантазіяй, то цяпер у Беларусі створаны ўсе ўмовы для таго, каб адкрыць сваю справу. Спецыяльна для дапамогі прадпрымальнікам-пачаткоўцам у Мінску была арганізавана «Маладзёжная сацыяльная служба», супрацоўнікі якой амаль 25 гадоў развіваюць стартапы да ўзроўню сур'ёзных кампаній. Як змянілася іх работа за гэты час і наколькі эфектыўныя бізнес-інкубатары ў нашай краіне — на пытанні карэспандэнта адказала генеральны дырэктар Маладзёжнай сацыяльнай службы Рыма ЕПУР.

— **Рыма Мечыславаўна, адкуль з'явілася ідэя такой арганізацыі?**

— Ідэя вельмі простая і прарысана ў нашым статусе — гэта рэалізацыя патэнцыялу юнакоў і дзяўчат. Наша арганізацыя зарабляе грошы — і іх жа пускае на развіццё. Па ўсім свеце існуюць сацыяльныя прадпрыемствы, да гэтай катэгорыі адносіцца і «Маладзёжная сацыяльная служба». У Беларусі многія гатовы весці сацыяльныя праекты, але не ва ўсіх атрымоўваецца налагодзіць справу так, каб зарабляць грошы і дзякуючы ім рабіць дабро. У нас гэта атрымліваецца.

— **Як «Маладзёжная сацыяльная служба» атрымала статус бізнес-інкубатора?**

— Гэта толькі адзін з кірункаў нашай дзейнасці. У 2008 годзе, калі ўзніклі крызісныя з'явы ў эканоміцы, стала зразумела, што маладым людзям неабходна станавіцца больш прадпрымальны-

мі. Тады з'явілася ідэя стварыць умовы, пры якіх моладзь магла б развівацца. Так мы і прыйшлі да бізнес-інкубатораў. Першапачаткова, пры падтрымцы ПРААН, стварылі Цэнтр занятасці і самазанятасці на базе нашай службы. Мы на той момант не мелі вопыту ў гэтай сферы, таму нам дапамаглі. Чаму мы выбралі гэты кірунак? Каб таленавітая моладзь не выязджала з нашай краіны. Супрацоўнікі ПРААН нас падтрымалі, і за праектныя грошы мы стартавалі. Але ўжо амаль дзесяць гадоў наш інкубатар працуе самастойна.

«Трэба паварочваць галовы людзей у кірунку самадастатковасці і самарэалізацыі. Ёсць патэнцыял, каб працаваць і рабіць сваю краіну лепшай.»

— **Якія паслугі аказвае ваша арганізацыя прадпрымальнікам-пачаткоўцам?**

— На цяперашні час у інкубатары створаны ўсе ўмовы для развіцця малога бізнесу. Гэта такая платформа, на якой, па-першае, размяшчаюцца бухгалтарскія і юрыдычныя паслугі. Акрамя таго, мы можам забяспечыць прадпрымальніка офісам. Галоўнае, што ўжо выбудаваны кааперацыйныя сувязі, якія за невялікую плату спрыяюць старту і развіццю бізнесу.

— **Што трэба зрабіць прадпрымальніку, каб пачаць з вамі працаваць?**

— Тут няма нічога складанага: вы прыходзіце ў «Маладзёжную сацыяльную службу» і расказваеце пра сваю ідэю. У нас існуе спецыяльная камісія, якой прад-

• У ТЭМУ

«Маладзёжная сацыяльная служба» робіць акцэнт на прадпрыемствы, у якіх супрацоўнікамі і кіраўнікамі з'яўляюцца маладыя людзі. Акрамя таго, інтарэсы арганізацыі выходзяць за межы курываваных унутры службы праектаў — так, для школьнікаў праводзяцца экскурсіі па бізнес-інкубатары, дзелавага гульні. Яшчэ да заканчэння школы чалавек можа ўбачыць мноства праектаў знутры, каб у будучыні прыйсці ў бізнес-інкубатар «Маладзёжная сацыяльная служба» і пачаць сваю, ужо ўласную, справу.

прымальнік тлумачыць, чаму ён вырашыў заняцца менавіта гэтай справай, колькі прыблізна дагавораў зможа аформіць. Дарэчы, цяпер наступіў такі час, калі бізнес не адкрываецца проста так. Трэба быць прафесіяналам у пэўным кірунку, бо тады стартавыя пазіцыі ў цябе ўжо вышэйшыя. Бізнес сёння — гэта перш за ўсё вельмі высокая патрабаванні да сябе. Калі вы спыніліся, то ведайце, што хтосьці вас ужо абышоў. І я лічу, што нашым кліентам вельмі пашанцавала, бо ў нас яны атрымліваюць магутны штуршок, які зберажэ іх ад памылак.

— **Сёння вельмі папулярныя кнігі па бізнесе. Як лепей зрабіць маладому прадпрымальніку: прачытаць або прыйсці ў бізнес-інкубатар?**

— Трэба ісці ў бізнес-інкубатар, таму што бізнес — гэта не толькі веды, а яшчэ і ўменні. Так, кнігі дадуць вам тэорыю, але ж трэба і практыка. Інкубатар — гэта перш за ўсё спецыялізаванае асяроддзе, у якім «жыве» 150 бізнесменаў. Тут вы атрымліваеце прафесійныя парады — а кіравацца імі ці не, вырашаеце самі.

— **«Маладзёжная сацыяльная служба» знаходзіцца ў Мінску. А як вы працуеце з рэгіёнамі?**

— Мы працуем паўсюль. Малады чалавек з Рэспублікі Беларусь, з Кітая, з Партугаліі — адкуль пажадаеце — можа прыехаць, і мы яму дапаможам. У нас няма планаў адкрываць свае прадстаўніцтвы ў абласцях Беларусі, паколькі мы гарадская структура. У рэгіёнах павінны адкрывацца свае інкубатары, працаваць па напрамках з улікам мясцовых асаблівасцяў. З

• У ТЭМУ

«Маладзёжная сацыяльная служба» мае вялікія падатковыя льготы ад дзяржавы, а маладыя прадпрымальнікі, у сваю чаргу, атрымліваюць льготы з боку самой арганізацыі, — лічыць старшыня пастаяннай дэпутацкай камісіі Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў па спажывецкім рынку, прадпрымальніцтве і рэкламе Аляксандр РУБІНАЎ. — Бо якія сёння магчымасці ёсць у моладзі, каб пачаць бізнес? Іх зусім мала. А тут ты прыходзіш, атрымліваеш неабходныя навыкі, наведваеш лекцыі і семінары. На пачатковым этапе гэта вельмі эфектыўны інструмент для юных бізнесменаў.

Акрамя фінансавай падтрымкі, пастаянная камісія па спажывецкім рынку, прадпрымальніцтве і рэкламе праводзіць адукацыйныя мерапрыемствы, на якіх падрабязна тлумачацца апошнія заканадаўчыя акты і расказваецца аб сістэме падаткаабкладання. Калі да нас звяртаюцца, то мы заўсёды ўсіх падтрымліваем.

іншага боку, калі рэгіёны зацікаўлены ў супрацоўніцтве з намі, мы гатовы разгледзець любую прапанову. Няважна, адкуль тэлефануе чалавек, мы яму адкажам і дадзім прафесійную параду. Дзе б вы ні жылі — вы можаце адкрыць прадпрыемства ў нашым інкубатары. У нас шмат маладых людзей, якія прыязджаюць з абласцей, вучацца ў вышэйшых навучальных установах і адначасова адкрываюць маленькія прадпрыемствы, адпрацоўваюць бізнес-мадэлі, пасля чаго вяртаюцца дадому і рэалізуюць гэтыя праекты там.

— **Колькі чалавек звярнулася да вас летась?**

— Калі гаварыць не пра «Маладзёжную сацыяльную службу» ў цэлым, а выключна пра арэнду памяшканняў, то мы разгледзелі каля сотні чалавек. Мы іх пракансультавалі, частцы далі дабро. Па справах нашых юрыстаў, эканамістаў і спецыялістаў-прыхватнікаў я маю права выказаць здагадку, што за год да нас звярнулася не менш за 1000 чалавек.

— **Як вы лічыце, наколькі эфектыўныя бізнес-інкубатары ў нашай краіне?**

— На мой погляд, іх час прыйшоў. У Беларусі не занятыя многія нішы. У такіх умовах можна зрабіць магутны паток дзяржаўных праграм па прасоўванні нашых прадпрымальнікаў, але беларусы вельмі асцярожныя. Трэба паварочваць галовы людзей у кірунку самадастатковасці і самарэалізацыі. Ёсць патэнцыял, каб працаваць і рабіць сваю краіну лепшай.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

• У ТЭМУ

— У Беларусі актыўна дапамагаюць бізнес-інкубатарам і цэнтрам падтрымкі прадпрымальніцтва. У першую чаргу — фінансава, — падкрэслівае намеснік дырэктара дэпартаменту па прадпрымальніцтве Міністэрства эканомікі Пётр АРУШАНЬЯНЦ. «Маладзёжная сацыяльная служба» ў розных перыяды мела падобную дапамогу, але гэта былі сродкі не на выдаткі, а на канкрэтныя праграмы і рэалізацыю адпаведных мерапрыемстваў. Таксама мы аказваем розную інфармацыйную дапамогу — звязваем з міжнароднымі структурамі, замежнымі дэлегацыямі і дзяржаўнымі органамі, у тым ліку з іншых рэгіёнаў.

ПРЫВАБНЫЯ ўМОВЫ

І НАВАТ ЭНЕРГІЯ ВЕТРУ...

У Лёзненскім раёне дзякуючы падтрымцы мясцовай улады паспяхова дзейнічаюць прыватныя прадпрыемствы, запускаюцца новыя вытворчасці.

— Робіцца ўсё магчымае, каб прыцягнуць інвестараў на самых прывабных для іх умовах. У нас больш станойчых прыкладаў у гэтым кірунку, — расказвае Тамара ДРЫЛЁНАК, старшыня Лёзненскага райсавета дэпутатаў.

Сярод новых — прадпрыемства па вытворчасці сінтэтычных мыйных сродкаў. Для рэалізацыі праекта ўкраінскім бізнесменам бязвыплатна перадалі плошчы былога кансерва-сушыльнага завода. Цяпер тут ужо асвоілі выраб бальзамаў і шампуняў. Прадукцыю можна бачыць у крамах пад брэндам «Конская сіла». Другі этап — закупка абсталявання і ўстаноўка лініі для вытворчасці мыла.

У 2017 і 2018 гадах плануецца вытворчасць альтэрнатыўных відаў энергіі — напрыклад, энергіі ветру. Інвеста-

рам «экалагічная энергія» выгадна тым, што за кілаваты, якія трапяць у цэнтралізаваную сістэму, плацяць больш. 6 мегават электраэнергіі хопіць, напрыклад, каб забяспечыць на працягу года работу самага буйнога віцебскага прадпрыемства.

— Сярод ужо вядомых прадпрыемстваў — чэшскае па вырабе пелет. Каля 30 чалавек атрымалі работу. Амаль 95% прадукцыі экспартуецца.

Эфектыўна працуе і цэх — у складзе знакамітага абутковага прадпрыемства «Марко». 15 чалавек (мясцовыя жыхары) робяць дэталі абутку. Плануецца пашырыць аб'ёмы вытворчасці. Тым больш, што вытворчыя плошчы дазваляюць. Раней жа тут знаходзіліся атэлье і цэхі камбіната бытавога абслугоўвання, — расказвае намеснік старшыні райвыканкама па эканоміцы Вячаслаў ЧАРНАВУСАЎ.

Таксама вялікі ўклад у эканоміку раёна ўносіць прадпрыемства, якое вырабляе драўляныя «кабельныя» барабаны для буйной кампаніі-вытворцы.

— Яна экспартуе прадукцыю ў краіны ЕАЭС і ЕС. Ёсць і камерцыйнае прадпрыемства, якое паспяхова працуе на рынку змазачных матэрыялаў. Вырабляецца шырокі спектр раздзяляльных і іншых змазак, змазачна-ахаладжальных вадкасцяў і гэтак далей. Вядзецца распрацоўка новых відаў прадукцыі, — дадае Тамара Дрылёнак.

Безумоўна, наяўнасць работы, якая своечасова і праўнальна нядрэнна аплачваецца, стабільнае папаўненне бюджэту падаткамі — добрыя паказчыкі эканомікі. І сярод іншага гэта гарантыя таго, што насельніцтва не будзе шукаць «доўгі рубель» у суседнім Віцебску ці ў Расіі, да якой, як кажуць, рукой падаць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by
Лёзненскі раён.

Куды глядзяць аглядныя камісіі?

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Да ўмоў пражывання ў камісіі заўвага няма: відаць, што ветэран дагледжаны, пра яго клапацяцца дзеці. Але не ўсім старым так шанцуе. «Бывае, што лісты даводзіцца слаць сынам і дочкам — нагадваць ім пра іх абавязкі, — расказвае начальнік ЖЭУ. — Маўляў, прыедзьце і дапамажыце маме або тату. Хай ім сорамна будзе, што чужыя людзі

верце, гэта нямнога. Аднак ёсць у нас людзі, што злоўжываюць алкаголем і тыя, хто нядаўна выйшаў з месцаў зняволення. І такіх трэба кантраляваць асобна».

АМАТАРЫ «наступіць на корак» ёсць у кожным раёне, і ўсіх быццам бы не ўпільнуеш. Але ў камісіі свае метады. Першым чынам правяраюць аплату камунальных паслуг. Калі раптам з'явілася запазычанасць —

«няёмкія» пытанні. Але ў камісіі ёсць адпаведныя паўнамоцтвы. Работнікі ЖКГ паводле Жыллёвага кодэкса маюць права доступу ў кватэры для праверкі і абслугоўвання камунікацый. А прысутнасць у камісіі людзей у форме — міліцыі і МНС — прымушае прыцішыцца нават самых заўзятых дэбашыраў.

«Жыллё людзей, што вядуць асацыяльны лад жыцця, трэба

У пад'ездзе, дзе жыве шматдзетная сям'я, адчайна лямантуе пажарная сігналізацыя. Але гэта звычайная праверка. «Усё ў парадку, працую», — робіць выснову інспектар МНС. У работнікаў сацыяльнай абароны і адукацыі заўвага таксама няма. Ірына Жгун, маці васьмярых дзяцей, да візіту камісіі ставіцца з паразуменнем. «Я нават рада, што прыходзяць. Можна і па камунальным абслугоўванні пытанні задаць, і ў іншых спецыялістаў пракансультавацца. Сёння васьмь сказаці, што наша сям'я можа звярнуцца па субсідыі на аплату «камуналкі». Муж з работы вернецца — падумаем».

Перш чым ісці па наступным адрасе, участковы міліцыянер тэлефануе гаспадару кватэры. Той нядаўна вызваліўся з месцаў па-

ПАДЧАС агляду кватэр заўвагі ўзнікаюць не толькі ў членаў камісіі. Жыльцы мікрараёна самі задаюць вострыя пытанні начальніку ЖЭУ. А паколькі жылфонд стары, то праблем выяўляецца нямала. «У мяне сцяна прамярзае, а вы нічога не робіце! — абуралася гаспадыня адной з кватэр. — Вось памацайце!» І члены камісіі па чарзе краюць сцяну. Але прыкмет прамярзанне не знаходзяць. Зрэшты, і вялікіх марозоў пакуль няма. «Адправім сюды нашых супрацоўнікаў з цеплавізарам, — кажа Вячаслаў Пашвянчук. — Бачыце, даводзіцца і скаргі выслухоўваць. Затое людзям не трэба хадзіць у ЖЭУ, можна на месцы ўсё выказаць».

За дзень камісія паспявае абысці два дзясяткі кватэр. Па выніках працы складаецца пратакол даручэнняў. Выяўленымі недахопамі пасля зоймуцца адпаведныя службы. Такім чынам, аглядныя камісіі — гэта эфектыўны і незатратны спосаб папярэджання як сацыяльных, так і бытавых праблем. Неабходна толькі ініцыятыва мясцовых выканаўчых і прадстаўнічых улад. Але ж ці не адвучае людзей ад самастойнасці такі пільны клопат? Бо кожны дарослы і дзеездольны грамадзянін мусяць у першую чаргу сам дбаць пра ўласны дабрабыт і бяспеку. Ці не выльецца гэта ў празмерную апеку?

«Гаворка не ідзе пра апеку ўсеагульную, — кажа **выканаўца абавязкаў намесніка генеральнага дырэктара па ідэалагічнай рабоце прадпрыемства «Мазырскі райжылкамгас» Алеся ГРАБАВАЯ.** — Але ёсць людзі, якія з аб'ектыўных прычын не могуць пра сябе клапаціцца належным чынам. Напрыклад, адзінокія пенсіянеры і інваліды. Шматдзетныя сем'і таксама не заўсёды могуць справіцца са складанай сітуацыяй. Маюць патрэбу ў дапамозе і тыя, хто злоўжывае спіртным. Бо алкагалізм — гэта хвароба. І тым, хто выйшаў з месцаў зняволення, таксама трэба дапамагчы наладзіць жыццё і быт. Такім чынам, праз аглядныя камісіі пры кожным ЖЭУ мы вырашаем не толькі жыллёва-камунальныя, але і сацыяльныя праблемы. А эфектыўнасць гэтага метаду пацвярджаецца і тым, што яго цяпер пераймаюць і ў іншых рэгіёнах Беларусі. Бо любую праблему трэба вырашаць на месцах, непасрэдна кантактуючы з людзьмі».

Валянцін БОЙКА.
boika@zviazda.by

Фота Надзеі БУЖАК.

больш дбаюць пра іх бацькоў! А калі блізкіх сваякоў няма — падключаем сацыяльныя службы».

Пільнае вока камісіі знаходзіць адзіны непарадак — на кухні. Ад газавай калонкі адыходзіць гафрыраваная труба вентыляцыйнага канала. «Гэтую «гофру» трэба замяніць, бо яна тонкая і лёгкая рвецца — можна ўчадзецца, — кажа спецыяліст газавай службы. — У Барысаве праз гэта людзі нядаўна загінулі! Таму будзем выклікаць «аварыйку», каб зараз жа памянялі».

гэта першы трывожны сігнал. І варта чакаць у госці камісію, якая абавязкова спытае, што здарылася. І пры неабходнасці выкліча на савет па прафілактыцы, які збіраецца рэгулярна. У яго ўваходзяць прадстаўнікі міліцыі, ЖЭУ, райвыканкама і Савета дэпутатаў.

Цяпер камісія накіроўваецца да пенсіянера, які яшчэ нядаўна злоўжываў алкаголем. На савет па прафілактыцы мужчыну выклікалі двойчы. Трэці выклік пагражаў накіраваннем у ЛПП. Ды яго дачка не стала чакаць, пакуль бацьку пачнуць лячыць прымусова, і ўгаварыла закадзіравацца. Але адмакнуць камісіі дзверы ніхто не спяшаецца. «Такія «кліенты» часта стараюцца не пускаць нас у кватэру», — тлумачыць начальнік ЖЭУ. Ды падобна, што гаспадар сапраўды няма дома. Зрэшты, запазычанасць за камунальныя ён пагасіў. Гэта дае нагоду спадзявацца на лепшае.

Натуральна, не ўсе сустракаюць аглядную камісію з распусцітымі абдымкамі. «Асацыялы» часта абуралася, калі нехта прыходзіць у хату і пачынае правяраць стан жылля і задаваць

правяраць у першую чаргу, — лічыць старшы інжынер інспекцыі нагляду і прафілактыкі Мазырскага ГРАНС Сяргей Тозік. — Як паказвае статыстыка, большасць загінулых у пажарах — нецвярозыя. Але ахвярай агню можа стаць любы. Таму мы патрабуем ад грамадзян, каб яны абавязкова ўстанаўлівалі аўтаномныя пажарныя апавяшчальнікі. І падчас аглядных камісій правяраем наяўнасць гэтых прыбораў».

збаўлення волі, а такія людзі часта пазбягаюць праверак. Але малады мужчына спакойна пускае камісію ў кватэру, хоць і выглядае збянтэжым. І сцвярджае, што неўзабаве ўладкуецца на працу. Участковы апытвае суседзяў: нараканняў на гаспадару кватэры няма. А васьмь спецыяліст «Мазыргаса» незадаволены: «Пліта ў жудасным стане, на газавай калонцы «гофра». Мы да вас «аварыйку» адправім зараз, толькі дзверы ім адчыніце!»

Алена НАЗАРЧУК, дэпутат Гомельскага абласнога Савета:

— Як прадстаўнічая, так і выканаўчая ўлады ў рэгіёнах непасрэдна ўзаемадзейнічаюць з грамадзянамі. Але ёсць людзі, якім аб'ектыўна цяжка звярнуцца са сваімі праблемамі да дэпутатаў або ў адпаведныя дзяржаўныя структуры. Звычайна гэта інваліды, а таксама пенсіянеры, чый стан здароўя вымушае жадаць лепшага. І аглядныя камісіі выяўляюць такіх людзей, што маюць патрэбу ў нашай дапамозе. Красамоўныя лічбы: за 2016 год у Мазырскім раёне было абследавана

13 744 домаўладанні. З іх 1036 — гэта дамы і кватэры шматдзетных сем'яў, 335 — сем'яў у сацыяльна неабеспечаным становішчы, 5057 — адзіночкі і адзінока пражываючых пенсіянераў і інвалідаў першай і другой непрацоўнай групы, 1053 — грамадзян, што злоўжываюць алкаголем. У 59 дамах выяўлена няспраўнасць пачнога ацяплення, у 33 — электраправодкі. Былі прынятыя меры па рамонце. Усталявана 750 пажарных апавяшчальнікаў. Выдзялялася і матэрыяльная дапамога. І гэтыя факты сведчаць, што аглядныя камісіі — адзін з самых эфектыўных спосабаў ўзаемадзейнення ўлады з грамадзянамі.

УЛАДА НА МЕСЦЫ

СЕЛЬСАВЕТ ПАСЛЯ АБ'ЯДНАННЯ

Чатыры гады таму з трох сельсаветаў Капыльскага раёна стварылі адзін — Цімкавіцкі. У выніку насельніцтва тэрыторыі, за якую адказвае старшыня, павялічылася больш чым у два разы. А колькасць населеных пунктаў — у пяць. Аб тым, як змянілася жыццё пасля ўзбудавання, мы пагаварылі са старшынёй Цімкавіцкага сельскага Савета дэпутатаў Аленай ОСТРЫКАВАЙ.

Тры ў адным

— У летні час, калі займаемся пытаннямі добраўпарадкавання на некалькіх аб'ектах, на дзень даводзіцца і па 130 км дарогі пераадоляваць, — расказвае старшыня. — На вялікае шчасце, калі аб'ядналіся, нам адна з мясцовых гаспадарак дапамагла набыць аўтамабіль. Да гэтага машыны не было — прыходзілася выкарыстоўваць асабісты транспарт. Спачатку людзей хвалювала вельмі шмат пытанняў, і трэба было ўсе вырашаць.

Распараджэннем старшыні райвыканкама вёска падзелена на 28 участкаў, і за кожным замацавана арганізацыя для наведвання парадку.

Сельвыканкам — заўсёды цэнтр прыцягнення, у які звяртаюцца з надзённымі праблемамі. Каб людзі не адчувалі сябе пакінутымі пасля таго, як гэтыя «цэнтры» былых Вялікараёўскага і Браткаўскага сельсаветаў пераехалі ў Цімкавічы, старшыня арганізуе выязныя прыёмныя дні. Пасля аб'яднання ў новы сельвыканкам прыйшлі два супрацоўнікі з Браткаўскага сельвыканкама. Яны добра ведалі сваё насельніцтва, таму працаваць з гэтай часткай новай тэрыторыі было лягчэй, а вось з людзьмі з Вялікараёўскага сельсавета давялося знаёміцца з чыстага ліста.

Алена Острыкава адзначае, што даволі часта дапамагаюць старасты. «Яны неабыякавыя да таго, што робіцца на тэрыторыі

іх населенага пункта. Даюць сігналы па рабоце з сацыяльна небяспечнымі людзьмі. Калі бачаць у сям'і непаладкі — мы рэагуем. Асабліва, калі там ёсць малыя дзеці. Дзе наводзіць парадак, падказваюць, дапамагаюць у правядзенні суботнікаў. Найбольш актыўныя старасты — Зоя Лявар у Цімкавічах, Ганна Лупанос у Вялікай Раёўцы, Жанна Белавусава ў Агародніках, Галіна Рычык у Куцаўшчыне, Зінаіда Станкевіч у Чарнагубаве. Адчуваем падтрымку і з раёна — ад старшыні Капыльскага раённага Савета дэпутатаў Ірыны Кісляк і райвыканкама Анатоля Ліневіча».

Свята ў хату

Удалы прыклад сумеснай працы раённых і мясцовых улад — вёска Савічы. Гэта адзін з праблемных населеных пунктаў. Сёння там жывуць 15 чалавек. Распараджэннем старшыні райвыканкама вёска падзелена на 28 участкаў, і за кожным замацавана арганізацыя для наведвання парадку. Вясной выдаляць пустазелле і выкарчуюць старыя дрэвы, потым зямлю ўвядуць у севазварот. Пад гэты праект выдзелена 7000 рублёў.

Савічы — вёска з гісторыяй. У ёй жыў Эдвард Вайніловіч, заснавальнік касцёла Святых Сымона і Алены ў сталіцы, тут пахаваны і яго дзеці. Летась сельвыканкам сумесна з мясцовымі арганізацыямі добраўпарадкаваў мясцовыя могілкі. Дарэчы, на гэта месца заяджаюць і турысты. Калі ўся работа будзе скончана, у Савічах пройдзе

свята вёскі — мяркуюць, яно адбудзецца ў пачатку лета. Сёлета плануюць прывесці ў парадак яшчэ і вёску Калодзезнае.

— У нас штогод праходзяць святы вёсак. Летась яно было ў Вялікай Раёўцы. Людзі засталіся вельмі задаволеныя, паколькі апошніх гадоў дзесяць там падобных свят не адзначалі. Вёску прывялі ў парадак, брацкую магілу добраўпарадкавалі, высеклі непатрэбныя дрэвы, дарожку праклалі, пустыючы падмуркі пазносілі... Людзі дапамагалі, бо загадзя ведалі, што будзе свята. Напрыклад, самі замянілі ці падфарбавалі агароджы, — паведамляе Алена Острыкава.

У лютым і сакавіку ў сельсавец праходзіць конкурс самадзейнасці. На працягу некалькіх тыдняў кожную пятніцу супрацоўнікі арганізацыі і мясцовыя жыхары даюць канцэрты. Штогод гэта мерапрыемства асаблівае: ці з тэатральнымі сцэнкамі, ці з народнымі абрадамі.

— Акрамя асноўнага конкурсу, з канцэртамі выязджаем і ў іншыя населеныя пункты — у гэтым годзе наш агляд пачнём з 10 лютага. Акрамя гэтага, у нас задзейнічаны сельскія клубы. Калі мы два разы на год праводзім сходы грамадзян і выязджаем у маланаселеныя пункты, заўсёды бяром з сабой такі «канцэрт». Людзі чакаюць гэтага, каб атрымаць зарад энергіі.

Дамы і дарогі

Адно з надзённых пытанняў, з якімі звяртаюцца грамадзяне, — дарогі. Грошы пад іх рамонт выдзяляюцца зусім невялікія, таму

Плюсы і мінусы аптымізацыі

правесці якасную работу на ўсіх участках складана. Звяртаюцца ў сельвыканкам і па пытанні вулічнага асвятлення. «Гэтыя праблемы вырашаем аператыўна, таму што ў нас ёсць схемы па кожным населеным пункце, дзе пазначаны ліхтары, а абслугоўванне выконвае раённая арганізацыя. Раней былі пытанні па ацяпленні, набыцці паліва — цяпер яны знятыя. Восенню мы правяраем хатнія гаспадаркі, звяртаем увагу на спраўнасць пачнога ацяплення, электраправодкі, заходзім у кожны дом. Стараемся адразу вырашаць і іншыя пытанні».

Людзі тэлефануюць і па асабістых праблемах. Напрыклад, на мінулым тыдні мясцовая ўлада аказала дапамогу ў афармленні медыцынскай даведкі для назначэння сацыяльнага работніка. На зімовы перыяд тыя, у каго дрэнныя ўмовы пражывання, маюць патрэбу ў сацыяльным ложку. Звычайна так дапамагаюць адзіночкім людзям, у якіх няма сваякоў.

Колькасць насельніцтва ў сельсавец памяншаецца з-за таго, што людзей нараджаецца менш, чым памірае. Да таго ж моладзь пасля вучобы не заўсёды вяртаецца ў родныя мясціны. Аднак ёсць і станоўчая тэндэнцыя: пазалетась газіфікавалі вёску Чарнагубава — і там пачаўся прыток насельніцтва, людзі пачалі раскупляць пустыя дамы, бо жыць стала зручней. У Агародніках — тое ж самае.

А ўвогуле Цімкавіцкі сельсавет — самы густанаселены ў раёне, аднак з-за гэтага і колькасць пустых дамоў самая вялікая — 611. «Вялікую работу мы вядзем з нашчадкамі. Толькі перад Новым годам 23 заказныя апавяшчэнні паслалі, за студзень — яшчэ 18. Знаходзім іх і ў Прыбалтыцы, і ў Расіі... Трэба высвятляць, адмаўляюцца яны ад зямлі ці будуць яе даглядаць».

З новых пабудоў летась за кошт сродкаў прыхаджан у Цімкавічах пабудавалі царкву. «У нас побач з ёй ёсць помнік гісторыі. Гэта два будынкі, якія былі ўзведзены яшчэ да адмены прыгоннага права, — капліца і званіца. Мы плануем сёлета іх адрамантаваць, а прылеглую тэрыторыю добраўпарадкаваць».

Надзея АНІЦОВІЧ.
anisovich@vziazda.by

Старшыня сельскага Савета Уладзімір ДЗЕМІДЗЮК паказвае вуліцу, якая забудовваецца.

У свой час Ракітніца адной з першых стала аграгарадком у Жабінкаўскім раёне. Цяпер у вёсцы вядзецца будаўніцтва амаль трох соцень дамоў. Такому развіццю населенага пункта, несумненна, спрыяе яго геаграфічнае становішча. Ракітніца размешчана побач з самай ажыўленай магістраллю нашай краіны — трасай М1, з Брэстам яе раздзяляюць нейкія 25 кіламетраў.

НОВЫЯ ВУЛІЦЫ, НОВЫЯ КВАРТАЛЫ

На прывабнасць зямельных участкаў пад будаўніцтва таксама ўплывае развітая інфраструктура населенага пункта. Тут ёсць поўны «сацыяльны набор»: школа, дзіцячы садок, ФАП, Дом культуры, пошта. Не дзіва, што гараджане з задавальненнем набываюць у вёсцы зямельныя ўчасткі і будуць дамы. Таму мясцовая ўлада ўжо некалькі гадоў праводзіць аўкцыёны па продажы зямлі.

РАЗ, ДВА, ТРЫ...

У Ракітніцкім сельсавец актыўна будуюцца жыллё, і зямельныя ўчасткі тут нарасхват

Старшыня Ракітніцкага сельскага Савета Уладзімір ДЗЕМІДЗЮК расказвае, што пад будаўніцтва вылучаюцца новыя кварталы індывідуальнай жылой забудовы, а таксама праводзіцца ўшчыльненне існуючых кварталаў. У якасці апошняга можна прывесці прыклад вуліцы Альховай. Там было нешта накшталт пусткі, якая ўтварылася на месцы пабудовы даўнейшых часоў. Тэрыторыя зарастала бур'яном ды дробным кустоўем. Яе перамералі і сфарміравалі пяць участкаў. Людзі з задавальненнем узялі зямлю пад будаўніцтва. І найперш расчысцілі тэрыторыю, прыбралі лішнюю расліннасць, выраўнялі і падсыпалі ўчасткі. Цяпер на некаторых з іх ужо ўзводзяцца будынкі.

Працэдура адводу ўчасткаў пад новае будаўніцтва больш складаная, яна рэгламентуецца законам.

Пра месца размяшчэння новых кварталаў пытанне вырашае камісія, якая дзейнічае пры сельскім Савец. Далей работу праводзяць адпаведныя дзяржаўныя органы. Тым, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў і стаіць у чарзе, участкі выдзяляюцца ў парадку чарговасці. Апошнім этапам становіцца аўкцыён па продажы зямлі — у ім могуць удзельнічаць усе ахвотныя.

І СВАІМ, І ЧУЖЫМ

А годам раней адзін з самых прывабных па месцазнаходжанні участкаў прадалі за 12,5 тысячы еўра ў эквіваленце. Там, дарэчы, ужо стаіць дом. Яго ўзвёў жыхар Віцебскай вобласці, які апошнім часам працуе ў Брэсце.

Цяпер у чарзе на атрыманне участкаў у Ракітніцы стаіць каля

80 грамадзян, з іх толькі паўтара дзясятка мясцовых жыхароў. У ліку астатніх абсалютная большасць браслаўчан. Як вядома, грамадзянін нашай краіны, які мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, можа стаць у чаргу ў любым населеным пункце Беларусі, акрамя сталіцы і абласных гарадоў. Чым паспяхова карыстаюцца нашы людзі, як бачна па прыкладзе Ракітніцы. Хоць старшыня сельскага Савета катэгорычна супраць такой ураўнаважанай і збіраецца выступіць з заканадаўчай ініцыятывай накіонт гэтага. Пэўная логіка ў разважаных кіраўніка мясцовай улады ёсць, але невядома, як на ініцыятыву паглядзяць заканадаўцы.

ПРЫГАРАД

КАЛІ НЕ РЭАГУЕ ЁЛАДА, АДРЭАГУЮЦЬ ЛЮДЗІ,

таму КУП «Бараўляны-сэрвіс» працуе на апырэджанне праблем

Бараўлянскі сельсавет самы вялікі па колькасці насельніцтва і тэрыторыі не толькі ў Мінскім раёне, але наогул у сталічнай вобласці і нават краіне. Тут пражывае амаль 51 тыс. чалавек. Аграгарадок Лясны і вёска Бараўляны практычна зліліся ў адзін «мегаполіс» з 30-тысячным насельніцтвам. Акрамя гэтага, на тэрыторыі сельсавета знаходзіцца яшчэ 16 населеных пунктаў. І некаторыя з іх з кожным годам разрастаюцца. Напрыклад, копішча да нядаўняга часу было невялікай вёскай. Але пасля таго як пачалі актыўна будаваць шматпавярховыя жылыя дамы, прырасло новымі жыхарамі, якіх на сённяшні дзень тут больш як 6 тысяч.

З пачаткам дачнага сезона ў сельсавеце колькасць насельніцтва павялічваецца за кошт мінчан, якія перабіраюцца на свае лецішчы. А разам з гэтым прыбаўляецца і клопатаў у сельвыканкама. Уласнікі дач

Працуем хутка і якасна.

падтрымліваюць парадак у першую чаргу на сваіх участках і падворках. А вось смецце, розную бытавую непатрэбшчыну, здараецца, вывозяць у навакольны лес, а то і на абочыну дарогі. Так і вырастаюць у недазволеных месцах стыхійныя звалкі. Не дзіва, што ў камунальнага ўнітарнага прадпрыемства (КУПа), якое створана пры сельвыканкаме, увесь год хапае работы па наведзенні парадаку на зямлі.

— Калі б не прадпрыемства, то цяжка нам даводзілася б, — сцвярджае старшыня сельскага Савета Жанна ВАРАБЕЙ. — Менавіта гэтая структура займаецца наведзеннем парадаку ў месцах агульнага карыстання. Усемагчымыя звалкі, вясной і летам абкошванне тэрыторыі ад пустазелля, вываз цвёрдых бытавых адходаў, уладкаванне, парадкаванне могілак, зімой расчыстка вуліц ад снегу — усё гэта справа рук нашай дружнай каманды.

— КУП пры сельвыканкаме было створана ў 2004 годзе, — кажа яго дырэктар Юрый САФРОНАЎ. — Але ў лютым 2011-га яго далучылі да жыллёва-камунальнай гаспадаркі раёна. Мы «перайшлі» туды са сваёй тэхнікай. На ёй працавалі нашы людзі. Праз паўгода нас зноў вылучылі ў самастойную структуру. І мы заснавалі КУП «Бараўляны-сэрвіс», забралі назад сваю тэхніку. Як аказалася, іншым адноўленым прадпрыемствам давялося пачынаць ледзь ці не з нуля, на разбітай тэхніцы. Нашы ж машыны захаваліся ў добрым стане. У ЖКГ мы пакінулі толькі смеццявозы. Раней нашы работнікі збіралі кантэйнеры з адходамі з усіх населеных пунктаў, садоўных таварыстваў, гаражных і жыллёва-будаўнічых кааператываў. Цяпер жа займаюцца вывазам толькі буйных габарытных і будаўнічых адходаў. Чалавек піша заяву, выпісвае транспарт, пасля аплачвае паслугу. Бывае, кааперуюцца два-тры жыхары, каб было танней...

На балансе сельскага савета знаходзяцца грамадскія могілкі (у колькасці чатырох,

У камунальнага ўнітарнага прадпрыемства ўвесь год хапае работы...

але двое з іх закрытыя). Дзеючыя — у Забалацці і Каралёвым Стане. Апошнія — самыя вялікія. Работы па добраўпарадкаванні тут пачынаюцца да позняй восені: вываз смецця, афарбоўка, рамонт і ўстаноўка агароджы. Мінулае восенню паставілі каля 100 метраў агароджы на могілках у вёсцы Каралёў Стан, якія знаходзяцца на ажыўленай Маскоўскай аўтадарозе і іх часцей наведваюць сваякі і блізкія. Прыбаўляецца клопатаў у работнікаў камунальнага прадпрыемства пасля Радаўніцы, Вялікадня, Дзядоў — збіраецца шмат смецця, якое своечасова трэба прыбраць.

Падчас моцных снегападаў даводзіцца працаваць кругласутачна і без выхадных. Камунальнае прадпрыемства расчысчае не толькі вуліцы, але і падыходы да дзіцячых садоў, школ, бальніц. «Мы падчас прыродных катаклізмаў не дзелім з дарожнікамі тэрыторыі на «свае» і «чужыя», — кажа Юрый Іванавіч.

— Ці дастаткова аднаго КУПа для такога вялікага сельсавета? — пацікавілася ў Жанны Аляксандраўны.

— Стараемся спраўляцца. У нас працуюць яшчэ дарожная, жыллёва-камунальная арганізацыя, за якімі замацаваны тэрыторыі і дзе яны сочаць за парадкам.

Рабочы дзень у старшыні сельвыканкама і дырэктара прадпрыемства пачынаецца з планёрак, дзе вылучаюцца прыярытэты. «Мне пашанцавала з дырэктарам КУПа. Юрый Сафронаў — свой, мясцовы, яму знаёмы кожны куточак, кожная вуліца, кожны завулак. Ён ведае, што трэба рабіць, з чаго пачынаць у першую чаргу», — кажа Жанна Варабей.

Сама Жанна Аляксандраўна на пасадзе старшыні сельвыканкама амаль два гады. Жыве ў Бараўлянах з 1992 года. Аб мясцовым жыцці і праблемах таксама добра ведае. «Калі не рэагуе ўлада, адрэагуюць людзі. Таму імкнёмся працаваць на апырэджанне, — сцвярджае яна. — У канцы дня з Юрыем Іванавічам абмяркоўваем, што ўдалося зрабіць, а што не паспелі, ставім задачы на некалькі дзён наперад».

— КУП — гэта вельмі патрэбная структура, асабліва ў такім вялікім сельскім Савеце, як наш, — лічыць Юрый Сафронаў. — Сельвыканкам — асноўны заказчык работ, спачатку выконваем яго патрабаванні, а ўжо потым аказваем платныя паслугі садовым таварыствам, гаражным кааператывам ці кааператывам індывідуальнай забудовы. Палова з іх заключыла з намі дагаворы на ачыстку тэрыторыі ад снегу, на касьбу пустазелля. Яны ведаюць, што пры сельвыканкаме ўжо шмат гадоў існуе аўтарытэтная прадпрыемства, якое своечасова і якасна выканае ўсе работы.

У камунальным ўнітарным прадпрыемстве працуюць 15 чалавек. Усе яны прыйшлі сюды з пачатку заснавання КУПа.

— Калі не сакрэт, якая ў работнікаў зарплата? — пытаюся ў Юрыя Сафронава.

— Ніякага сакрэта, 600—800 рублёў, — адказвае ён. — Пад бокам Мінск, таму і даводзіцца трымаць высокую планку. Ды і не сядзім на месцы, заўсёды імкнёмся знайсці новыя заказы. Што датычыцца тэхнікі, то ў нас ёсць усё неабходнае. Нядаўна ўзялі ў лізінг МАЗ, што значна аблегчыць вываз габарытнага смецця.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

ПРАДАДЗЕНА!

Адзін прадпрымальнік адкрыў у вёсцы краму па продажы будаўнічых матэрыялаў і не прагадаў. Калі трыста гаспадароў адначасова вядуць будаўнічыя работы, нават тым з іх, хто ўсё патрэбнае возіць з горада, перыядычна бывае неабходна купіць нешта з указаных тавараў. Новым вуліцам тут прынята даваць прыгожыя назвы, звязаныя з раслінным светам: Рабінавая, Вінаградная, Альховая.

НА ДАРОГІ, МОГІЛКІ І СЕТКІ

А за грошы, што вылучылі на таргах, у асноўным рамантуюць дарогі, добраўпарадкоўваюць тэрыторыю. Уладзімір Дзямідзюк гартэ старонкі дакументаў на камп'ютары: вуліцы Нізкую і Новую ў Ракітніцы падсыпалі і добраўпарадкавалі, абнавілі пясчана-гравійнае пакрыццё па вуліцы Палявой у вёсцы Булькова. На падыходзе яшчэ адзін праект, які стаў магчымым дзякуючы сродкам, заробленым на аўкцыёнах. У раёне старой забудовы

даволі вялікага населенага пункта Федзькавічы, які на дзве асноўныя вуліцы раздзяляе траса М1, няма водаправода. Каб яго правесці, найперш патрэбная праектна-каштартарысная дакументацыя. Яе і вырабілі за 46,1 тысячы рублёў. Далей справа ў многім залежыць ад грамадскай ініцыятывы, бо пракладка трубы будзе весціся па прынцыпе долевага будаўніцтва.

За аўкцыённыя грошы таксама прывялі ў парадак усё могілкі, якія размешчаны на тэрыторыі сельсавета. Іх абгарадзілі, папярэдне вызваліўшы ад лішняй расліннасці і грунтоўна прыбраўшы. Цяпер могілкі перададзены на баланс жыллёва-камунальнай гаспадаркі. (Дарэчы, на балансе ЖКГ знаходзяцца ўжо ўсе могілкі раёна.) Паводле слоў старшыні раённага Савета дэпутатаў Анатоля Шалтанюка, усё могілкі перадавалі камунальнікам менавіта пасля належага добраўпарадкавання.

Аўкцыёны праходзяць у Ракітніцы не першы год. Кавалак работ па добраўпарадкаванні зрабілі і

ў мінулыя гады, кажа старшыня сельскага Савета. Прывялі ў парадак вуліцы Маладзёжную, Саўгасную, Малую, у Булькове злучылі дарогай вуліцу Каштанавую, якая была раздзелена будынкам, у Федзькавічах прадоўжылі вуліцу Новую і зрабілі два з'езды, падсыпалі адну вуліцу ў вёсцы Замошаны. Галоўнае, што з'явіліся сродкі на бягучы рамонт, калі тэрмінова ўзнікае патрэба падсыпаць дарогу, падправіць праезд.

ПРАЙДУСЯ ПА РАБІНАВАЙ...

Так, нядаўна да квартала новай забудовы ў Ракітніцы праклалі частку праезда на суму 18 тысяч рублёў. Асабліва актыўна зараз забудоўваецца тэрыторыя ў раёне вуліц Рабінавай і Вінаграднай. Побач, праз меліярацыйны канал, устаноўлена лінія электраперадачы ў раёне новай забудовы. Хутка гэта зямля будзе падзелена на ўчасткі, і тут таксама закіпіць работа.

АЎКЦЫЁН

— У аграгарадку будуецца як прыезджыя, так і свае жыхары, — расказвае старшыня сельвыканкама. — Характэрным можа быць прыклад шматдзетнай сям'і Дынько. У вяскоўцаў пяцёра дзяцей, яны жывуць у кватэры ў Ракітніцы. Але метраў ім не хапала, таму на законных падставах па-за

чаргой як шматдзетная сям'я яны атрымалі ўчастак і ўзялі невялікі кампактны дом. Цяпер жыллёвую праблему сям'і можна лічыць вырашанай. Іншая справа, што ўжо месцаў у дзіцячым садку для тысячага населенага пункта не хапае. Відаць, даўдзецца рабіць прыбудову.

Старшыня раённага Савета дэпутатаў Анатоль ШАЛТАНЮК: — За мінулы год у раёне было зроблена нямала ў плане паляпшэння якасці жыцця сельскіх жыхароў. Найважнейшыя справы ў гэтым шэрагу — газіфікацыя населеных пунктаў: Ленінскі, Крыўляны, Агароднікі, Вежкі, Сакі. Газеправод падведзены і да вёскі Рачкі. Паміж аграгарадком Вялікія Якаўчыцы і райцэнтрам заасфальтавана дарога. Ільвіная доля гэтых праектаў ажыццёўлена за бюджэтныя сродкі. У Ракітніцы ж многае па добраўпарадкаванні робіцца за кошт аўкцыённых грошай.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

ТОЛЬКІ ФАКТЫ

ЯК ГЭТА БЫЛО

ПОСПЕХ У МОНТЭ-КАРЛА

«Срэбны юніёр» вязуць з Монте-Карла юныя мазырскія канатаходцы. Пяць выхаванцаў цэнтры цыркавога мастацтва «Арэна» заваявалі прэстыжную ўзнагароду на міжнародным юнацкім цыркавым конкурсе «Новае пакаленне», які праходзіў 4–5 лютага.

Прадстаўнікі ўстановы другі раз пабывалі ў сталіцы Княства Манака. Летась яны былі ўшанаваны спецыяльнымі прызамі, а сёлета падняліся на другую прыступку цыркавога пастамента. Беларусы здзівілі журы і публіку неверагодна складанымі трукамі на канаце. Па ім падлеткі рухаліся на роўках, на адным коле, з партнёрамі на плячах і нават з закрытымі вачамі. Нумар складаны тэхнічна, таму абсталыванне для яго дастаўлялася ў Манак з Беларусі.

Мазырская цыркавая студыя — дзесяць гадоў. У ёй цяпер займаецца каля 100 дзяцей. Аматыскі калектыў паспяхова гастролью па краіне і дае да пяці сур'езных канцэртаў у месяц. Чатырнаццаць юных артыстаў з'яўляюцца лаўрэатамі спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі. За плячыма юных гімнастаў, эквілібрыстаў, акрабатаў, жанглёраў — мноства перамог у міжнародных конкурсах.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@zviazda.by

ХТО Ж ПРЫДУМАЎ БЕЛАРУСКУЮ МОВУ?

У Магілёве падвялі вынікі 16-га Беларускага пяціборства

Праверыць сваё веданне роднай мовы, а таксама літаратуры, гісторыі, матэматыкі і прыродазнаўчых навук гэтым разам адважыліся 32 юнакі і дзяўчыны. На тое, каб знайсці ў сваёй памяці правільныя адказы і наблізіцца да рэкорднага выніку 300 балаў, ім выдзялялася ўсяго сто хвілін. Нагадаем, што апошні вынік быў крыху большы за 160 балаў, а самы высокі за папярэднія 15 гадоў існавання гэтага інтэлектуальнага спаборніцтва — 214. Але сёлетні склад удзельнікаў быў дастаткова моцны і нават паставіў новы рэкорд — 217 балаў.

— У цэлым маладыя людзі дэманстравалі нядрэнныя веды, — адзначыў старшыня аргкамітэта Беларускага пяціборства Міхась БУЛАВАЦКІ. — Асабліва парадавала, што яны так глыбока ведаюць гісторыю паходжання нашай мовы. Адным пытаннем была прапанова паспрачацца з дырэктарам расійскага інстытута стратэгічных даследаванняў Леанідам Рашэтнікавым, які сказаў, што мову ў 1926 годзе прыдумалі бальшавікі. Дзеці хуценька прыгадалі і Статуты ВКЛ, і «Мужыцкую праўду» Кастуся Каліноўскага, і Біблію Скарыны. Былі, вядома, і правалы ў ведах. Напрыклад пра Хатынь ведалі ўсе. А вось пра Катынь толькі 3 чалавекі. Але цяпер дакладна ведаюць усе 32. На выхадзе мы даём ім аркушы з правільнымі адказамі.

Ну, а пераможцам 16-га Беларускага пяціборства з вынікам 217 балаў стаў вучань 10 класа сярэдняй школы №2 з Мсціслава Мацвей Дашкевіч, на другім і трэцім месцах — магіляўчане: дзесяцікласнік Ілья Касакоў з 21-й школы (195 балаў) і Уладзіслаў Асташаў з 1-га ліцэя (186 балаў).

Як і раней, спаборніцтвы праходзілі на базе МДУ імя Куляшова. Арганізатары выказваюць асаблівую ўдзячнасць рэктару ўстановы Канстанціну Бандарэнку і прарэктару Мікалаю Бузуку за падтрымку вельмі карыснага для беларускай моладзі мерапрыемства.

Нэллі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

ВІЦЕБСКАЯ «ВОЛЬНИЦА»,

або «Паветра горада робіць свабодным»

Гэту цікавую тэму — гісторыю гарадскога самакіравання Віцебшчыны — шмат гадоў даследуе **старшы навуковы супрацоўнік навукова-тэхналагічнага парка БНТУ «Палітэхнік» Максім Макараў**. Пры яго дапамозе мы раскажам пра Віцебск, Полацк, Дзісну, Сураж, Улу, Веліж (калісьці ўваходзіў у склад Віцебшчыны). Сёння — пра мінулае абласнога цэнтры.

Адзіная ў сваім родзе

Вы чулі пра старадаўні еўрапейскі прынцып: «Паветра горада робіць свабодным»? Маецца на ўвазе права тутэйшых жыхароў захоўваць асабістую вольнасць, вызначыць, як жыць у горадзе, выбіраць кіраўнікоў улады. Пры гэтым гарадское самакіраванне спалучалася з цэнтралізаваным.

— У другой палове XVI стагоддзя ў Віцебску сфарміравалася і дзейнічала адзіная ў сваім родзе на землях Вялікага Княства Літоўскага (далей — ВКЛ. — **Аўт.**) арыгінальная мясцовая сістэма гарадскога права. Да чэрвеня 1561 года, калі Віцебск атрымаў свой першы гарадскі прывілей, свабоднае насельніцтва карысталася віцебскім зямскім правам. Яго асноўныя нормы былі зафіксаваныя ў адпаведным зямскім прывілеі. Іншыя ж дзейнічалі ў рамках няпісанага права.

“ У мірны час ва ўмовах шляхецкага грамадства сістэма, у рамках якой мяшчане карысталіся практычна шляхецкім наборам правоў, не магла праіснаваць доўга.

Шэраг нормаў віцебскага зямскага права рэгуляваў прававое становішча мяшчанства. Апошняе ўжо аформілася ў саслоўную групу і нават мела ўласныя органы самакіравання. «Начальнікамі» былі войт і «старшыя мяшчане», — расказвае Максім Макараў.

Цікава, што за магчымасць захоўваць у сябе арыгінал зямскага прывілея нават судзіліся. Каля 1540 года ён знаходзіўся ў мяшчан. Але князі і баяры таксама марылі валодаць «канстытуцыяй».

У 1541 годзе суд паноў-рады ВКЛ загадаў зберагаць зямскі прывілей у спецыяльнай скрыні. Адзін ключ ад яе атрымалі князі і баяры, а другі — войт і мяшчане. Арыгіналам можна было карыстацца ў найбольш урачыстым моманты. Для паўсядзённай практыкі былі створаны дзве копіі...

— Потым феадалы пацвердзілі сваю копію ў караля. Адпаведна надалі ёй

Элементы мастацкага афармлення — прывілея Віцебску на Магдэбургскае права (17 сакавіка 1597 года).

прававую моц. Мяшчане зрабілі аналагічнае. 16 чэрвеня 1561 года атрымалі першы выключна гарадскі прывілей. Дакумент фармальна зраўняў іх у правах з князямі і баярамі, — працягвае гісторык.

Такім чынам, віцебскае гарадское права «выводзілася» з мясцовага зямскага.

Прэстыжная павіннасць

У далейшым віцебскае гарадское права ў выглядзе гатовай мадэлі «імпартавалася» ў іншыя гарады Падзвіння. У 1570 годзе яго атрымалі мяшчане Суража, у 1577-м — Улы, у 1582-м — Веліжа.

Унікальнасць гэтага права ў тым, што мяшчане займелі вельмі высокі прававы статус — на ўзроўні князёў і баяр. Яны таксама не плацілі большасці падаткаў. А іх асноўнай павіннасцю з'яўлялася прэстыжная конная вайсковая служба. Мяшчане фактычна карысталіся рыцарскім правам. Але было такое нядоўга.

— Віцебскае права атрымала распаўсюджанне ў гады Лівонскай вайны. Тады ўлады ВКЛ былі востра зацікаўленыя ў папаўненні ўзброеных сіл на паўночнай і ўсходняй межах. Пасля завяршэння вайны збор падаткаў стаў для дзяржавы прырытэтам. І адносіны з мяшчанствам неабходна было вярнуць у эканамічную сферу. Да таго ж у мірны час ва ўмовах шляхецкага грамадства сістэма, у рамках якой мяшчане карысталіся практычна шляхецкім наборам правоў, не магла праіснаваць доўга. У 1597 годзе пасля працяглых канфліктаў у Віцебску ўлады ВКЛ перавялі горад на агульнапрыняты ў дзяржаве стандарт, — тлумачыць суразмоўца.

Працэс афармлення шляхецкага саслоўя суправаджаўся стратай іншымі катэгорыямі свабоднага насельніцтва сваіх правоў. Тыя ж мяшчане, звыклыя

да амаль баярскіх вольнасцяў, апынуліся ў неспрыяльным прававым становішчы... У рамках сістэмы віцебскага гарадскога права яны па-ранейшаму прысутнічалі на пасяджэннях мясцовага сходу-сойма і суда намесніка-ваяводы, захоўвалі пэўны ўплыў на «кіраванне» зямлёй. Аднак у хуткім часе ўсё змянілася — пасля надання гораду Магдэбургскага права.

Пасля 17 сакавіка 1597 года насельніцтва Віцебска перадалі пад юрысдыкцыю магдэбургскага войта (намеснік манарха з вельмі шырокімі паўнамоцтвамі).

Тагачасная «калегія выбаршчыкаў»

Адносіны паміж войтам як стаўленікам вярхоўнай улады і мяшчанскай абшчынай могуць служыць паказчыкам таго, у якой ступені апошняй удалося рэалізаваць свой камунальны суверэнітэт. Дарэчы, у большасці гарадоў Цэнтральнай Еўропы войтаўства выкупілі мяшчане. У Віцебску такога не адбылося. Прызначаны каралём войт выконваў дамінуючую ролю ў кіраванні.

Дзейнічаў і магістрат — орган самакіравання мяшчанскай абшчыны, які складаўся з бурмістраў, райцаў (саветнікаў) і лаўнікаў (присяжных засядацеляў).

— Аднак адкрытым застаецца пытанне: у якой ступені насельніцтва горада магло ўплываць на фарміраванне персанальнага складу гэтага органа. Адказаць дакладна немагчыма, бо няма адпаведных дакументальных крыніц. Але вядома, што ў ліпені 1750 года прысягалі шэсць новаабраных бурмістраў і райцаў. Хоць у гэтым выпадку адзіным членам «калегія выбаршчыкаў» хутчэй за ўсё з'яўляўся войт Юзаф Сасноўскі. Ён на кароткі час прыехаў у горад, — разважае Максім Макараў.

«Магдэбургскую мадэль» горада як аўтаномнай мяшчанскай абшчыны не рэалізавалі ў Віцебску ў поўным аб'ёме. Новыя парадкі ўваходзілі ў жыццё гараджан з вялікімі цяжкасцямі. Спробы пашырыць суверэнітэт мяшчанскай абшчыны на ўсю гарадскую тэрыторыю сутыкнуліся з кансалідаванай апазіцыяй прадстаўнікоў інстытутаў зямскага кіравання. Для іх аўтаномія мяшчанства азначала матэрыяльныя страты.

Мела месца актыўнае супраціўленне свецкіх і духоўных феадалаў, якія валодалі гарадскай нерухомасцю...

Што тут скажаш? Ва ўсё часы прасцей было ствараць нешта «з нуля», чым мадэрнізаваць і рэфармаваць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by

Фота з архіва А.Б. ДОЎНАРА.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказы за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; АСКЕРКА Ю.В., адказы сакратар Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008.

Нумар падпісаны ў 19.30 7 лютага 2017 года.

РАКАВЫЯ АБСТАВІНЫ

Ад скрынінгу не адмаўляйся

Захваральнасць ад анкалагічных захворванняў штогод расце, але паловацца не варта — гэта звязана і з павелічэннем працягласці жыцця, і з паляпшэннем дыягностыкі, і са зніжэннем смяротнасці ад сардэчна-сасудзістых захворванняў. Анкалагічная служба працуе на добрым узроўні, а ўсё, што патрабуецца ад нас — рэгулярна абследавацца.

НАВАТ сам факт правядзення летасць у Беларусі IX з'езда анкалагаў і радыёлагаў СНД і Еўразіі з удзелам 2,5 тысячы дэлегатаў з 25 краін пацвярджае, што ў айчынай анкалагічнай службе поспехі дакладна ёсць. Прызнала гэта і каманда замежных экспертаў, якія напярэдадні з'езда пацвердзілі, што ўзровень аказання анкалагічнай дапамогі ў нас высокі і што такі вопыт работы можа служыць прыкладам для іншых краін.

гэта яшчэ і лечыцца па-рознаму. Можна цяпер спрагна заваць і зыход захворвання — у розных пацыентаў ён розны нават пры аднолькавым дыягназе. Урэшце, можна вызначыць адчувальнасць да лекаў. Цяпер у малекулярна-генетычнай лабараторыі праводзяцца больш за 20 навуковых даследаванняў. Развіваецца кірунак па стварэнні вакцын супраць раку — для канкрэтнага захворвання, канкрэтнага пацыента.

З адкрыццём малекулярна-генетычнай лабараторыі канцэрагенезу і рэспубліканскага цэнтра пазітронна-эмісійнай тамаграфіі можна весці размову аб персаніфікаванай медыцыне, — калі прызначаецца індывідуальная тактыка дыягностыкі і лячэння з улікам не толькі пухліны і распаўсюджанасці працэсу, але і генетычных мутацый, якія ў ёй адбыліся, — тлумачыць **намеснік дырэктара па навуковай рабоце Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава Сяргей КРАСНЫ**. — Ведаючы мутацыі, можна выяўляць мяркуючую адчувальнасць да лекавых сродкаў і падбіраць іх у індывідуальным парадку.

Новыя дыягнастычныя магчымасці дазваляюць выявіць у здаровага чалавека схільнасць да ўзнікнення той ці іншай пухліны. Гэта актуальна для сваякоў ужо захварэлых людзей. Далей можна прадугледзець прафілактычныя меры, рэжым назірання або выкананне прафілактычнай аперацыі (тое, што зрабіла Анджэліна Джалі). Дарэчы, зрабіць мастэктамію можна так, што не застанеца ніякіх прыкмет умяшання. Малекулярна-генетычнае даследаванне дазваляе, акрамя таго, паставіць дакладны дыягназ, напрыклад, вызначыць тып лімфомы. Для чалавека, далёкага ад медыцыны, гэта адно захворванне, а на самай справе вядома сем груп лімфомы, і ў кожнай ёсць яшчэ свае асаблівасці, і ўсё

камфортнага знаходжання, то выбіраць іншую краіну, нягледзячы нават на больш высокі кошт. А да нас штогод прывязджае больш за 2 тысячы чалавек, на экспарце медпалуг цэнтр зарабляе каля 3 млн долараў у год».

РАК даўно не лічыцца прысудам, — гэта хутчэй хронічнае захворванне, якое на ранніх стадыях вылечваецца ў 90—100 працэнтах выпадкаў. Калі ўзяць усіх пацыентаў з анкалогіяй, то каля 60 працэнтаў у нас вылечваюцца. На жаль, ёсць пухліны з высокай агрэсіўнасцю — рак падстраўнікавай залозы, печані, лёгкага і страваводу.

На даследаванні па вывучэнні раку ў свеце вылучаюцца сотні мільярдаў долараў у год. Тым не менш таблеткі ад раку не вынайздзена і рэвалюцыі, паводле слоў спецыялістаў, у найбліжэйшы час не прадабачыцца. Бо адкрываецца ўсё больш мутацый — на сёння вядома звыш 600, і амаль для кожнай створаны свой лекавы сродак. Паранейшаму самым важным застаецца як мага больш ранняе выяўленне злаякасных пухлін, а дасягнуць гэтага магчыма толькі дзякуючы абследаванню здаровых у межах скрынінгу. Пілотныя праекты былі праведзены і ў нас па чатырох кірунках — раку прастаты, малочнай залозы, шыікі маткі і тоўстай кішкі (на іх долю прыпадае да 40 працэнтаў усіх пухлін). Паступова, цягам 10—20 гадоў, усе гэтыя віды скрынінгу ахопяць насельніцтва Беларусі. І самым важным тады будзе не адмаўляцца ад прапанаванай магчымасці! Суветная практыка з сумам канстатуе, што 20 працэнтаў насельніцтва катэгарычна адмаўляецца ад абследаванняў. Аднак

выяўленне раку падчас скрынінгу — гэта 97-працэнтная гарантыя вылечвання (ніводнай іншай сур'ёзнай паталогіі не ўдаецца дасягнуць такой лічбы). А сёння, не чакаючы пакуль наступіць эра скрынінгу, дастаткова рэгулярна наведваць свайго ўчастковага тэрапеўта або ўрача агульнай практыкі, які цудоўна ведае, якім можа быць даследаванне, што можна зрабіць бясплатна, а што, хай сабе, і за грошы. Той жа аналіз для мужчын на прастатаспецыфічны антыген, які варта рабіць раз у два гады, каштуе ўсяго 5 рублёў.

КОЛЬКАСЦЬ пацыентаў штогод прырастае — у 2015 годзе было выяўлена 48 900 новых хворых, а па выніках мінулага года будзе яшчэ больш, — заўважае **в.а. загалдыка аддэла арганізацыі супрацьракавай барацьбы РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава Аляксей АКЕАНАУ**. — Сярод мужчын самымі распаўсюджанымі формамі з'яўляюцца рак прастаты, лёгкага і скуры, сярод жанчын — малочнай залозы, скуры, цела маткі і абдачнай кішкі. Той жа рак прастаты выяўляецца сёння на самых ранніх стадыях, а некалі пра гэтыя выпадкі маглі проста не здагадацца, захворванне доўгі час працякала без сімптомаў. Колькасць выпадкаў раку прастаты прырасла за 10 гадоў на 128 працэнтаў, прыкладна на 50 працэнтаў стала больш меланомы скуры, пухлін ротавай поласці і глоткі, ныркі, і толькі раку касцей, страўніка і губы выяўляецца менш.

Дарэчы, пры рэспубліканскім цэнтры анкалогіі плануецца стварыць спецыялізаванае падраздзяленне, якое будзе лячыць пацыентаў са злаякаснай меланомай скуры з усёй краіны. У 2015 годзе было выяўлена 850 выпадкаў меланомы. Больш за ўсё рост звязаны з няправільным выкарыстаннем салярыяў, небяспечнае выпраменьванне якіх мае больш шкодны эфект, чым сонечнае святло, асабліва для людзей са светлай скурай і вялікай колькасцю радзімак. Другі важны момант — выкарыстанне крэмаў для загару, што ўзмацняе пігментаўтварэнне. Прымяненне такіх крэмаў у 3—4 разы павялічвае рызыку развіцця захворвання, і ўрачы па-ранейшаму раець карыстацца на сонцы крэмамі менавіта ад загару.

Псіхалогія для ўсіх

Перавагі позняга шлюбу

Кафедра сацыяльнай і сямейнай псіхалогіі Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя М. Танка вывучала ў апошнія гады найбольш распаўсюджаныя ўстаноўкі, якія адбіваюцца на задаваленасці ў позніх шлюбах. Узрост партнёраў быў ад 36 да 42 гадоў, усе выхоўваюць адно дзіця дашкольнага ўзросту.

У апытаных сем'ях пануюць добрыя стасункі, — кажа дацэнт кафедры **Настасся ГОНТА**. — Можна меркаваць, што крызіс не такі яркі, як у шлюбах ранніх. Асаблівую значнасць набывае сексуальная сфера. Аднак большасць мужчын лічаць гэту тэму закрытай для абмеркавання, у адрозненне ад жонак, якія могуць абмяркоўваць яе свабодна. Відавочна, тут была б дарэчы псіхалагічная дапамога для большай гарманізацыі стасункаў. Дарэчы, чым больш значным уяўляецца сексуальнае жыццё партнёрам, тым вышэй іх задаваленасць шлюбам.

Больш аўтаномнасці і менш шаблонаў

Адной з прычын незадаваленасці выступаюць розныя погляды на правядзенне сумеснага часу. Разам з тым чым больш аўтаномнасці, самадасцітковасці, не шаблонага, а больш гібкага ўяўлення аб ролі жанчыны ў сям'і ў абодвух партнёраў, тым менш псіхалагічнага напружання, больш свабоды і, адпаведна, задаваленасці шлюбам. І нават чым больш ляяльна партнёры ставяцца да магчымасці яго скасавання, тым вышэй іх задаваленасць саюзам! Такім чынам, нельга сказаць, што выпрацаваны да моманту заключэння позняга шлюбу «аўтаномны» лад жыцця можа яму нашкодзіць. Наадварот, менавіта гэта і становіцца падставай для паляпшэння сітуацыі

Матэрыялы падрыхтавала **Святлана БАРЫСЕНКА**.
protas@zviazda.by

Приложение к Инструкции о порядке бухгалтерского учета безвозмездных поступлений (средств)

Благотворительный гуманитарный местный фонд «ГАРМОНИЯ ЗВУКОВ»

ОТЧЕТ за 2016 г.

Наименование показателя	Коды строк	Остаток на 01.01.2015	Получено	Истратовано	Остаток на 01.01.2016
Денежные средства – всего	010	527,84			7 154,02
В том числе: в белорусских рублях	011	229,31	9 715,01	9 189,51	754,81
в иностранной валюте	012	290,29	17 845,52	12 754,25	5 381,56
благотворит. счет в белорусских рублях		8,23	8 220,82	7 211,40	1 017,65
Товарно-материальные ценности – всего	020				
В том числе: ценности для использования на собственные нужды	021				
ценности для продажи	022				
ценности для безвозмездной передачи физическим лицам	023		3 013,81	3 013,81	
	040				
Стоимость работ, услуг, безвозмездно оказанных организациями	050				
Стоимость расходов, оплаченных за организацию третьими лицами	060				
	070				
	080				
	090				
ИТОГО безвозмездных средств	100	527,84	38 795,16	32 168,97	7 154,02

Учредителями БГМФ «Гармония звуков» являются физические лица, граждане РБ, численностью 5 (пять) человек. Ими переданы на расчетный счет Фонда денежные средства на сумму 350 бел. руб. 00 копеек, иного имущества учредителями не передано.

Руководитель организации Шешко Яна Владимировна
УНП 194901117

ОБЪЯВЛЕНИЕ

о торгах

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Автобус VANHOOL, 1986 года выпуска, регистрационный номер АЕ 8864-2, стоимостью 9476,80 бел. рублей
Собственник (владелец) имущества	Федотов Андрей Борисович
Местонахождение (адрес) имущества	Лот №1. г. Витебск, ул. Мичурина, 36 (территория АТП №4)
Наличие обременений	нет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	28.02.2017 в 11.00 г. Витебск, ул. Кирова, д. 16, каб. 11
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения Железнодорожного района г. Витебска 210001, г. Витебск, ул. Кирова, д. 16. Судебный исполнитель Дерябина Екатерина Владимировна, тел./факс: (80212) 60-84-47, 33-399-56-28, начальник отдела Зарецкая Елена Витальевна, тел. (80212) 60-84-42
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Железнодорожного района г. Витебска р/с №3642903000328 филиала №200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801635, УНП 300002505, не позднее 11.00 27.02.2017 г. Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 486 Гражданского процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества

03 марта 2017 года

состоится очередное общее собрание акционеров открытого акционерного общества

«ЛУКОМЛЬЭНЕРГОМОНТАЖ»,

расположенного по адресу:

Витебская обл., г. Новолуконь, Луконьское шоссе, 8

Собрание пройдет по адресу: г. Новолуконь, Луконьское шоссе, 8, актовый зал.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2016 году и основных направлениях деятельности Общества на 2017 год.
- О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 год.
- Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчетов о прибылях и убытках Общества за 2016 год.
- О распределении прибыли, остающейся в распоряжении Общества, (покрытия убытков) за 2016 год и выплате дивидендов.
- Утверждение плана распределения прибыли, остающейся в распоряжении предприятия на 2017 г. и первый квартал 2018 г.
- Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- О вознаграждении членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник–пятница), начиная с 22 февраля 2017 г., по месту нахождения Общества (приемная) с 13.00 до 16.00.

Время регистрации участников собрания: в день проведения собрания с 08.00 до 09.45.

Время начала проведения собрания: 10 часов 00 минут.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию на 1 марта 2017 г.

Для регистрации при себе иметь следующие документы:

- акционеру общества – паспорт;
- представителю акционера – паспорт и доверенность.

УНП 300007839

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Улётная игра от БПС-Сбербанка с Visa Белавиа»

1. Организатор рекламной игры.

Общество с ограниченной ответственностью «Смарт Нова», далее именуемое «Организатором», 220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67-139, офис 901, зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №191720959, свидетельство о государственной регистрации выдано 04.03.2013 г.

2. Наименование рекламной игры – «Улётная игра от БПС-Сбербанка с Visa Белавиа»

3. Территория проведения
Рекламная игра «Улётная игра от БПС-Сбербанка с Visa Белавиа» проводится на территории Республики Беларусь.

4. Срок начала рекламной игры – 14 февраля 2017 года, срок окончания – 14 июля 2017 года.

5. Состав комиссии по проведению рекламной игры:

- Бороδο Олег Владимирович, Заместитель Председателя Правления ОАО «БПС-Сбербанк» по розничному бизнесу, председатель комиссии
- Демиденко Елена Викторовна, директор Департамента розничного бизнеса ОАО «БПС-Сбербанк»
- Якутина Ольга Валентиновна, директор Департамента маркетинга и PR ОАО «БПС-Сбербанк»
- Куликович Владимир Александрович, специалист по работе с клиентами ООО «Смарт Нова»;
- Мазура Сергей Михайлович, специалист отдела медиапланирования ООО «Смарт Нова».

6. Цель Игры.

Рекламная игра «Улётная игра от БПС-Сбербанка с Visa Белавиа» проводится с целью стимулирования продаж и использования банковских кобрендинговых карточек Visa «Белавиа» ОАО «БПС-Сбербанк» (далее – БПС-Сбербанк) для осуществления безналичных платежей.

7. Условия участия и порядок отбора участников Рекламной игры.

Участниками Рекламной игры «Улётная игра от БПС-Сбербанка с Visa Белавиа» являются:

- физические лица – граждане Республики Беларусь, достигшие 18 лет, держатели банковской кобрендинговой карточки Visa Rewards/Gold «Белавиа», которые в период с 0-00 часов 14.02.2017 года по 24-00 14.05.2017 года совершают платежи с использованием данной платежной карточки. Общий объем безналичных платежей (безналичный платеж – это любой платеж, кроме указанных ниже) по одной карте до 24-00 14 мая 2017 года должен составить не менее 2 500 (Двух тысяч пятисот) белорусских рублей. При этом каждый платеж должен быть не менее чем на 10 (Десять) белорусских рублей.

Не являются основанием для участия в Игре:

- снятие наличных денежных средств;
- перевод денежных средств с карты на карту;
- размещение депозитов и оплата банковских комиссий;
- операции по погашению кредитов;
- операции, осуществленные в кассах отделений банков-партнеров (АСБ «Беларусбанк», ОАО «Белагромабанк», ОАО «Паритетбанк», ОАО «Белинвестбанк», ЗАТ «БСБ Банк», ОАО «Приорбанк», ПАО «Сбербанк»).

Участником рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором и заинтересованным лицом, супруг (супруга) такого лица, близкие родственники и лица, находящиеся с ними в отношении свойстве, а также члены Комиссии.

Организатор не несет ответственности за несвоевременное или некорректное предоставление информации о транзакциях другими участниками системы безналичных расчетов.

В случае если одно физическое лицо совершило несколько безналичных операций, соответствующих настоящим Правилам, физическое лицо принимает участие в игре соответствующее количеству раз, кратное минимальной сумме для участия, равной 2 500 (Двум тысячам пятисот) белорусским рублям (например, сумма операций составила 5 300 белорусских рублей – физическое лицо становится участником рекламной игры 2 раза).

8. Состав и размер призового фонда.

Призовой фонд Игры сформирован за счет денежных средств заинтересованного лица – открытого акционерного общества «БПС-Сбербанк».

Размер Призового фонда составляет 27 069,35 (Двадцать семь тысяч шестьдесят девять белорусских рублей 35 копеек).

№	Наименование	Название приза далее в Правилах	Кол-во, шт.	Цена с НДС бел. руб.	Общая стоимость с НДС бел. руб.
1	Подарочный сертификат на 2000 баллов, срок действия – до 31.12.2017 года	Сертификат	50	49,68	2 484
2	Чемодан SWISSGEAR USTER, серебристый, АБС-пластик, 34x22x48 см, 37 л	Чемодан	30	260	7 800
3	Денежные средства			22,3	669
4	Подарочный сертификат на 20 000 баллов, срок действия – до 31.12.2017 года	Третий приз	1	497	497
5	Денежные средства			2 100	2 100
6	Подарочный сертификат на 40 000 баллов, срок действия – до 31.12.2017 года	Второй приз	1	994	994
7	Денежные средства			4 200	4 200
8	Туристическая поездка на двоих (2Ad) в Испанию (MALLORCA) с 03.08.17 по 14.08.17, отель PURE SALT GARDEN, 5*, полупансион, маршрут: Минск – Пальма де Майорка – Минск	Первый приз	1	7 259,35	7 259,35
9	Денежные средства			1066	1066
Итого:					27 069,35

9. Место, дата, время и порядок розыгрыша призового фонда, порядок определения выигравших участников рекламной игры.

Розыгрыш призов проводится открыто в присутствии Комиссии в здании ОАО «БПС-Сбербанк» по адресу: 220005, г. Минск, б-р имени Мулявина, д. 6, 18 мая 2017 года в 15-00.

К моменту розыгрыша данные об участниках Игры формируются в Список номеров Участников. Каждой транзакции (или серии транзакций), соответствующей условиям Игры, последовательно присваивается индивидуальный порядковый номер по дате и времени накопления минимальной суммы для участия в игре, равной 2 500 белорусским рублям.

Приз Сертификат получают первые 50 участников рекламной игры, выполнившие условия рекламной игры (например, участник совершил транзакцию на сумму 7 500 белорусских рублей и попал в число первых 50 участников, выполнивших условия игры, – он получит приз Сертификат и станет участником розыгрыша остальных призов 3 раза, то есть получит 3 индивидуальных порядковых номера. Приз Сертификат не может быть получен одним и тем же участником повторно). Остальные призы разыгрываются следующим образом:

Для проведения розыгрыша используется специальный барабан с количеством ячеек и набором шаров, которые соответствуют максимальному разряду номеров из Списка номеров Участников. Выигрышный номер определяется путем его формирования справа налево из номеров шаров, случайно поочередно извлекаемых из ячеек барабана членом комиссии. В ячейку, соответствующую максимальному разряду последнего зарегистрированного индивидуального порядкового номера, выкладываются шары с номерами от 0 до цифры максимального разряда последнего зарегистрированного порядкового номера. В остальные ячейки вкладываются по 10 шаров с номерами от 0 до 9. Из всех ячеек барабана поочередно извлекается по одному шару справа налево, которые последовательно формируют выигрышный номер. Производится проверка сформированного номера на наличие полученной комбинации цифр в Списке Участников. При наличии совпадения вышедший номер считается выигравшим. В противном случае производится повторная выемка с составлением номера. Призовой фонд разыгрывается в последовательности, указанной в п.8 настоящих Правил. Таким образом формируются 33 выигрышных и 16 резервных номеров: 2 номера для Первого приза, 2 – для Второго приза, 2 – для Третьего приза и 10 для приза Чемодан.

10. Место, порядок и сроки выдачи призов и уведомления победителей.

Победители уведомляются о выигрыше по почте не позднее 25 мая 2017 года.

После получения уведомления о выигрыше победитель должен до 1 июня 2017 г. предоставить Организатору письменное подтверждение согласия лично либо по почте на получение приза (далее – письменное подтверждение). В случае если Победитель не дал письменного подтверждения, или он не соответствует всем требованиям настоящих правил, право на получение приза переходит к обладателю первого резервного номера из резервного списка Первого, Второго и Третьего призов и резервным номерам для приза Чемодан в порядке их выемки из барабана. В этом случае участник рекламной игры из резервного списка уведомляется о выигрыше по почте не позднее 8 июня 2017 г., его письменное подтверждение должно быть получено Организатором до 15 июня 2017 года. В случае если и он не дал письменного подтверждения, или он не соответствует всем требованиям настоящих правил, право на получение приза переходит к обладателю второго резервного номера из резервного списка Первого, Второго и Третьего призов и оставшимся резервным номерам для приза Чемодан в порядке их выемки из барабана. В этом случае второй участник рекламной игры из резервного списка уведомляется о выигрыше по почте не позднее 22 июня 2017 г., его письменное подтверждение должно быть получено Организатором до 29 июня 2017 года включительно.

В случае отказа победителя от получения приза (в том числе и из резервного списка), непополнения приза в установленном правилами порядке и сроке либо невыполнения условий его получения, приз остается у Организатора.

Торжественное вручение призов будет осуществляться в здании БПС-Сбербанка по адресу: 220005, г. Минск, б-р имени Мулявина, д. 6, 30 июня 2017 года в 17-00.

Призы вручаются по предъявлению победителем паспорта.

Если победитель не сможет присутствовать на торжественном вручении призов, он может получить приз в офисе организатора в любой рабочий день до 14 июля 2017 года включительно с 12 до 17 часов по адресу г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 901, предварительно согласовав дату и время прибытия с представителем Организатора по телефону +375(17) 360-11-20. Денежная компенсация стоимости призов не производится.

11. Порядок информирования об условиях и результатах Игры.

Правила рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала рекламной игры. Результаты розыгрыша призов будут опубликованы в газете «Звезда» не позднее 7 июля 2017 года.

12. Общие условия рекламной игры.

Налогообложение приза производится в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Решения Организатора по всем вопросам, связанным с проведением Рекламной игры, а также результаты проведения Рекламной игры будут считаться окончательными, будут распространяться на всех участников и не могут быть оспорены.

Участник Рекламной игры, претендующий на получение приза, обязуется заполнить и подписать все необходимые документы, предоставляемые Организатором Рекламной игры для получения приза.

Все возможные претензии участников в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы непосредственно Организатору Рекламной игры по адресу: 220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67-139, офис 901.

Организатор не вступает в споры между участниками относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза. Участник вправе распорядится полученным призом по своему усмотрению.

Организатор не несет ответственности за качество работы почтовых служб, в частности за доставку либо несвоевременную доставку почтовой корреспонденции.

Участник самостоятельно несет ответственность за соблюдение им действующего законодательства в сфере налогообложения.

Участие в рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие участников с настоящими правилами рекламной игры.

Телефон информационной линии: 8 (017) 360-11-20

Время работы информационной линии: с 12.00 до 17.00.

Свидетельство №2927 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 2 февраля 2017 года, выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62.

Продавец: ОАО «Витебский комбинат шелковых тканей», 210002, г. Витебск, ул. М. Горького, 62, (029)896-47-55, (029) 714-50-17, alex-68.06@mail.ru

Наименование объекта, начальная цена, задаток.
Лот №1. Встраиваемая электрическая поверхность ДО-620, инв. №144974, 2005 г. в. Нач. цена: 7,50 руб. без НДС. Задаток: 0,75 руб.
Лот №2. Кремозбивальная машина КА-103, инв. №64163, 1984 г. в. Нач. цена: 218,70 руб. без НДС. Задаток: 21,87 руб.
Лот №3. Мармит 1-х блюд на 2 конфорки, 2 полки, инв. №145041, 2011 г. в. Нач. цена: 126 руб. без НДС. Задаток: 12,60 руб.
Лот №4. Морозильник М-7 184-000, инв. №145044, 2011 г. в. Нач. цена: 63 руб. без НДС. Задаток: 6,30 руб.
Лот №5. Овощерезальная машина, инв. №64206, 1988 г. в. Нач. цена: 54 руб. без НДС. Задаток: 5,40 руб.
Лот №6. Пекарский шкаф б/у, инв. №145085, 2012 г. в. Нач. цена: 201 руб. без НДС. Задаток: 20,10 руб.
Лот №7. Привод универсальный, инв. №64190, 1985 г. в. Нач. цена: 69 руб. без НДС. Задаток: 6,90 руб.
Лот №8. Холодильник ХМ 1845-62 Атлант, инв. №145088, 2012 г. в. Нач. цена: 96 руб. без НДС. Задаток: 9,60 руб.
Лот №9. Холодильник ХМ-6023-031 Атлант, инв. №145087, 2012 г. в. Нач. цена: 90 руб. без НДС. Задаток: 9 руб.
Лот №10. Грузовой бортовой GAZ 3307, рег.знак 9901 ВТО, 1993 г. в. цвет голубой. Нач. цена: 126 руб. без НДС. Задаток: 103,50 руб.
Лот №11. Оборудование навесное снегоочистителя фрезерно-роторного ОФР-200, 2011 г. в. инв. №145035. Нач. цена: 4 660 руб. без НДС. Задаток: 466 руб.
Лот №12. Станок горизонтально-фрезерный 2М82, инв. №141202, 1982 г. в. Нач. цена: 360 руб. без НДС. Задаток: 36 руб.
Лот №13. Станок токарно-винторезный 1Е61М, инв. №141217, 1966 г. в. Нач. цена: 270 руб. без НДС. Задаток: 27 руб.
Лот №14. Машина сновальная, инв. №14301, 1967 г. в. Нач. цена: 2 000 руб. без НДС. Задаток: 200 руб.
Лот №15. Машина сновальная инв. №143961, 1986 г. в. Нач. цена: 2 000 руб. без НДС. Задаток: 200 руб.
Лот №16. Резервуар алюминиевый емкостью 1,5 м³ (ГСМ), инв. №18571, 1971 г. в. Нач. цена: 176 руб. без НДС. Задаток: 17,60 руб.
Лот №17. Котел КПЭ СМ-60, инв. №144862, 1991 г. в. Нач. цена: 248 руб. без НДС. Задаток: 24,80 руб.
Лот №18. Машина МПУ-700 (посудомоечная), инв. №144863, 1991 г. в. Нач. цена: 390 руб. без НДС. Задаток: 39 руб.
Лот №19. Машина протирочная МП-1000, инв. №144886, 1993 г. в. Нач. цена: 176 руб. без НДС. Задаток: 17,60 руб.
Лот №20. Устройство варочное (общепит.) марки УЭВ 60.000.000РЭ, инв. №144871, 1991 г. в. Нач. цена: 84 руб. без НДС. Задаток: 8,40 руб.

Лот №21. Воздухооборник 4 м³, инв. №144867, 2013 г. в. Нач. цена: 150 руб. без НДС. Задаток: 15 руб.
Лот №22. Воздухооборник 4 м³, инв. №144869, 2013 г. в. Нач. цена: 150 руб. без НДС. Задаток: 15 руб.
Лот №23. Воздухооборник 4 м³, инв. №144868, 1992 г. в. Нач. цена: 150 руб. без НДС. Задаток: 15 руб.
Лот №24. Машина сновальная Текстима 4125, инв. №14300, 1967 г. в. Нач. цена: 875 руб. без НДС. Задаток: 87,50 руб.
Лот №25. Молот кованый пневматический марки МБ-412, инв. №141220, 1966 г. в. Нач. цена: 397,50 руб. без НДС. Задаток: 39,75 руб.
Лот №26. Станок вертикально-сверлильный марки 2Н125Л, инв. №143048, 1976 г. в. Нач. цена: 152 руб. без НДС. Задаток: 15,20 руб.
Лот №27. Станок круглошлифовальный Ц-5, инв. №141200, 1964 г. в. Нач. цена: 108 руб. без НДС. Задаток: 10,80 руб.
Лот №28. Станок круглошлифовальный марки ЗА151, инв. №141219, 1967 г. в. Нач. цена: 464 руб. без НДС. Задаток: 46,40 руб.
Лот №29. Станок плоско-шлифовальный марки ЗД711ВФ11, инв. №144334, 1991 г. в. Нач. цена: 572 руб. без НДС. Задаток: 57,20 руб.
Лот №30. Станок рейсмусовый СР-8 марки СР-8, инв. №143359, 1978 г. в. Нач. цена: 876 руб. без НДС. Задаток: 87,60 руб.
Лот №31. Станок деревообрабатывающий УС-2М, инв. №141199, 1965 г. в. Нач. цена: 207,50 руб. без НДС. Задаток: 20,75 руб.
Лот №32. Таль электрическая 0,5 т марки CD 0,5 т, в/л 6 м, инв. №144881, 2013 г. в. Нач. цена: 168 руб. без НДС. Задаток: 16,80 руб.
Лот №33. Трансформатор силовой марки ТМЗ1000, инв. №141363, 1967 г. в. Нач. цена: 960 руб. без НДС. Задаток: 96 руб.
Лот №34. Трансформатор силовой марки ТМЗ1000, инв. №141364, 1967 г. в. Нач. цена: 960 руб. без НДС. Задаток: 96 руб.
Лот №35. Емкость стальная 2,5 м³, инв. №181343, 1987 г. в. Нач. цена: 54 руб. без НДС. Задаток: 5,40 руб.
Лот №36. Емкость стальная 2,5 м³, инв. №181344, 1986 г. в. Нач. цена: 54 руб. без НДС. Задаток: 5,40 руб.
Лот №37. Комплексная трансформаторная подстанция КТП-250/04, инв. №143378, 1979 г. в. Нач. цена: 1 280 руб. без НДС. Задаток: 128 руб.
Лот №38. Насос 80-65-160, инв. №144419, 1991 г. в. (без двигателя) Нач. цена: 280 руб. без НДС. Задаток: 28 руб.
Лот №39. Насос 80-65-160, инв. №144420, 1991 г. в. Нач. цена: 280 руб. без НДС. Задаток: 28 руб.
Лот №40. Станок токарно-винторезный, инв. №144234, 1989 г. в. Нач. цена: 400 руб. без НДС. Задаток: 40 руб.
Лот №41. Копировальный аппарат XEROX, инв. №144498, 2007 г. в. Нач. цена: 152 руб. без НДС. Задаток: 15,20 руб.
Лот №42. Шкаф ШДК -5907 (станция), инв. №144963, 2005 г. в. Нач. цена: 1 760 руб. без НДС. Задаток: 176 руб.

Повторные торги состоятся 24.02.2017 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: с 08.02.2017 с 8.30 по 23.02.2017 до 17.30. Шаг аукциона устанавливается в сумме 5% от начальной цены лота. Объекты находятся по адресу: лоты №1-41 – г. Витебск, ул. М. Горького, 62, лот №42 – г. Витебск, пр-т Победы, 7. Условия: оплата НДС сверх цены продажи имущества, комиссия по конвертации и переводу валюты, демонтаж оборудования осуществляется за счет покупателя. Ранее опубликованные извещения: газета «Звезда» 27.12.2016

Задаток перечисляется на р/с: №3012411521014 (руб.), №3012411521812 (RUB), №3012411521519 (USD), №3012411521522 (EUR) в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Витебской обл., МФО 739, УИИ 300082525. Получатель платежа: ОАО «Витебский комбинат шелковых тканей». Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. №415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору заявления на участие в торгах с приложением документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении; для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя; для юр. лица – доверенности, выданной представителю юр. лица (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о гос. регистрации юр. лица; для иностранного юр. лица, иностранной организации, не являющейся юр. лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранного государства иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации, – легализованных в установленном порядке копий уредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение 6 месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юр. лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансово-состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина РБ, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане РБ, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане РБ, постоянно проживающие за пределами РБ, представители юр. лиц РБ, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Имущество считается проданным лицу, которое предложило на торгах самую высокую цену. В случае если торги признаны несостоявшимися, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (либо выигравшему для участия в них) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 5 дней со дня проведения торгов: возместить затраты на организацию и проведение торгов, затраты по оценке имущества, изготовлению документации, необходимой для проведения торгов; в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов подписать договор купли-продажи; оплатить предмет торгов и НДС в порядке и в сроки, установленные договором купли-продажи. Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее, чем за 5 дней до даты их проведения. Ознакомление с объектами осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. Имущество, выставленное на торги бывшее в употреблении. Конт. тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Полетели на море с Гаражом!»

г. Минск

18 января 2017

1. Общие положения
1.1. Организатор рекламной игры
Организатором рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Ресторан консалт энд суппорт» (далее – Организатор), УНП №192289390, зарегистрированное Решением Минского городского исполнительного комитета от 30.12.2012 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.
Юридический адрес Организатора: Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Могилевская, 12а, пом. 3.
Почтовый адрес Организатора: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 17, пом. 509.

1.2. Заинтересованное лицо рекламной игры
Заинтересованным лицом является Общество с ограниченной ответственностью «ЕВЦ - Центр» (далее по тексту – Заинтересованное лицо), УНП №192269185, зарегистрированное Решением Минского городского исполнительного комитета от 07 мая 2014 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.
Юридический адрес Заинтересованного лица: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Сухая, 7, пом. 22

1.3. Наименование Игры – рекламная игра «Полетели на море с Гаражом!».

1.4. Территория проведения Игры – заведения общественного питания в формате кафе первого класса «Гараж», находящиеся в г. Минске по адресам:

- ул. Кальварийская, 17;
- ул. Могилевская, 12а;
- ул. Горецкого, 2;
- ул. Городецкая, 30;
- ул. Притыцкого, 93;
- ул. Уманская, 54;
- пр-т. Партизанский, 150а;
- пр-т. Дзержинского, 91;
- пр-т. Независимости, 2/3;
- Игуменский тракт, 30.

1.5. Период проведения рекламной игры.

Рекламная игра проводится в период с 10.02.2017 г. по 10.04.2017 г.

1.6. Комиссия по проведению рекламной игры.

В целях контроля за объективным проведением Игры создается комиссия по проведению Игры в составе пяти человек, в том числе председатель комиссии, состав которой утверждается Организатором.

Председатель комиссии:

Ременный Артем Вячеславович – начальник службы маркетинга ООО «Ресторан консалт энд суппорт».

Члены комиссии:

Мазовка Елена Алексеевна – начальник службы развития ООО «Ресторан консалт энд суппорт»;

Политило Ольга Алексеевна – специалист по маркетингу ООО «Ресторан консалт энд суппорт»;

Куделка Наталья Сергеевна – специалист службы контроллинга ООО «Ресторан консалт энд суппорт»;

Суматохин Олег Игоревич – индивидуальный предприниматель.

1.7. Настоящая Игра проводится в целях стимулирования реализации услуг общественного питания в формате кафе первого класса «Гараж» за исключением алкогольной, слабоалкогольной продукции, пива и табачных изделий.

2. Условия, при соблюдении которых потребитель товаров или услуг становится участником Игры. Порядок отбора участников.

2.1. Общие условия.

К участию в Игре допускаются совершеннолетние граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, постоянно проживающие в Республике Беларусь и имеющие вид на жительство в Республике Беларусь.

Участником Игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

2.2. Порядок отбора участников Игры.

2.2.1. Чтобы стать участником Игры, необходимо:

В период с 00 часов и 00 минут 10.02.2017 года по 23:59:59 07.03.2017 года (включительно) выполнить следующие условия:

– приобрести единовременно услуги общественного питания в кафе формата первого класса «Гараж» за исключением алкогольной, сла-

боалкогольной продукции, пива и табачных изделий на сумму более 30 белорусских рублей;

– получить у официанта Купон участника Игры (далее – Купон). Купон содержит информацию о рекламной игре и уникальный номер для регистрации участника Игры;

– заполнить регистрационную форму на сайте Игры www.igra.cafegarage.by (далее – Сайт), указав следующие данные:
– собственные фамилию, имя и отчество (обязательное поле для заполнения);

– почтовый адрес для направления корреспонденции (будет использован Организатором при уведомлении участника в случае выигрыша) (обязательное поле для заполнения);

– личный номер телефона в формате – код оператора или междугородний телефонный код населенного пункта, номер абонента (пример – +375297896367, где 29 – код оператора (населенного пункта), а 7896367 – номер абонента, без пробелов и символов) (обязательное поле для заполнения);

– адрес электронной почты (e-mail) (будет использован Организатором при уведомлении участника о выигрыше) (обязательное поле для заполнения);

– данные о посещении кафе «Гараж»:

- 1) Уникальный номер с Купона (обязательное поле для заполнения);
- 2) Дата посещения (обязательное поле для заполнения);
- 3) Адрес кафе «Гараж» (необязательное поле для заполнения).

– ознакомиться с Правилами Игры, поставив галочку об ознакомлении с Правилами Игры в регистрационной форме.

2.2.2. Сохранить до выдачи призов Купон с уникальным номером, подтверждающий факт участия в Игре.

2.2.3. При получении физическим лицом нескольких Купонов участника Игры такое физическое лицо вправе каждый раз регистрировать свое участие в Игре.

2.2.4. Каждая уникальная регистрация на Сайте, соответствующая требованиям настоящих Правил, участвует в розыгрыше призов в порядке, предусмотренном настоящими Правилами.

2.2.5. Регистрация нового участника Игры осуществляется через заполнение новой регистрационной формы на Сайте.

2.2.6. В случае если один и тот же Купон будет зарегистрирован на Сайте более одного раза, он будет приниматься для участия в розыгрыше только один раз по факту первой регистрации данных. Повторная регистрация одного и того же Купона не принимается к участию в розыгрыше.

2.2.7. Не допускаются к участию в Игре физические лица, которыми не проведена регистрация на Сайте до 23:59:59 07.03.2017 года (включительно).

3. Состав и размер призового фонд рекламной игры.

Призового фонд Игры формируется за счет имущества Заинтересованного лица в размере 1 750 белорусских рублей (одна тысяча семьсот пятьдесят) белорусских рублей и состоит из:

Наименования приза	Сумма за 1 ед., бел. руб.	Количество, шт.	Сумма всего, бел. руб.
Сертификат на поездку в Черногорию	1 750	1	1 750
Итого:	1 750	1	1 750

Описание Сертификата на поездку в Черногорию.

Страна: Черногория

Отель: 3*

Завезд: 06.06.2017

Продолжительность: 9 ночей

Категория номера: DBL / STD

В поездку входит:

– Проживание в отеле в течение ...9 ночей / 10 дней

– Питание: Завтраки

– Авиаперелет: Национальный Аэропорт Минск (Минск-1) – Аэропорт Тиват – Национальный Аэропорт Минск (Минск-1)

– Трансфер групповой: Аэропорт – Отель – Аэропорт

– Медицинская страховка.

В поездку не входит:

– Дополнительные расходы личного характера

– Питание, не указанное в программе.

Заинтересованное лицо оставляет за собой право поменять категорию отеля, но не ниже заявленной.

4. Порядок проведения розыгрыша призового фонда.

Розыгрыш призового фонда проводится открыто с возможностью присутствия на нем участников Игры.

4.1. Розыгрыш призового фонда рекламной игры проводится 10.03.2017 г. в 15.00 на территории кафе «Гараж», расположенной по адресу: г. Минск, ул. Притыцкого, 93.

4.2. Для определения победителя используются лототрон и набор карточек с уникальными номерами в количестве равном количеству участников рекламной игры.

4.3. Для осуществления розыгрыша Организатор формирует из базы данных зарегистрированных участников Игры карточки с уникальными номерами, которые соответствуют уникальным номерам зарегистрированных купонов. Организатор печатает карточки с уникальными номерами каждого зарегистрированного купона.

4.4. Карточки с уникальными номерами помещаются в лототрон. Победитель рекламной игры определяется случайным образом путем вытягивания из лототрона членом Комиссии карточки с уникальным номером. Победитель получает сертификат на поездку в Черногорию.

5. Срок и способ информирования победителей розыгрыша призового фонда. Место, порядок и срок выдачи выигрышей.

5.1. Победитель уведомляется Организатором по электронной почте (в случае ее указания в регистрационной форме), письменно заказным письмом с уведомлением и по телефону до 15.03.2017.

5.2. Выдача приза проводится в срок с 17.03.2017 по 10.04.2017 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Кальварийская, 17, пом. 509 в рабочие дни с 10.00 до 18.00.

5.3. Для получения приза победитель при себе должен иметь паспорт и купон с уникальным номером.

5.4. В случае если победитель не может получить приз лично, приз может получить его законный представитель (доверенное лицо), предоставив лично доверенность от победителя на получение приза, заверенную нотариально, и документы согласно п. 5.3. Правил.

5.5. Победитель теряет право получения приза в случае, если:

– отказался от получения приза, о чем письменно известил Организатора рекламной игры до 17.03.2017 по адресу: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 17, пом. 509;

– указал недостоверную информацию при регистрации на сайте;

– не предоставил паспорт и купон с уникальным номером;

– не явился для получения приза до 10.04.2017.

5.6. Победитель при получении Приза письменно подтверждает факт его получения и заполняет все необходимые документы, предоставленные Организатором и связанные с получением приза.

5.7. С момента передачи приза победителю к последнему переходят все риски и обязательства, связанные с владением, использованием и распоряжением призом.

Участие в Игре означает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими правилами Игры.

Участвуя в Игре, ее победитель соглашается с тем, что его данные (имя, фамилия, отчество, фотографии и видеозаписи) могут быть использованы Организатором Игры в рекламных целях без предварительного согласия победителя и без каких-либо денежных выплат в рамках данной Игры.

Споры между Организатором Игры и Участниками Игры рассматриваются согласно действующему законодательству Республики Беларусь.

5.8. Выплата денежного эквивалента приза не допускается.

6. Наименование печатного издания средства массовой информации для публикации Правил и результатов розыгрыша, сроки публикации.

Правила рекламной игры подлежат публикации в газете «Звезда» до начала рекламной игры.

Результаты розыгрышей рекламной игры подлежат публикации в газете «Звезда» не позднее 17.03.2017 г.

7. Порядок предоставления информации по вопросам проведения Игры.

Все возможные вопросы и претензии участников в отношении организации и условий передачи приза должны быть адресованы Организатору Игры по адресу: Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, 17, пом. 509.

Информацию об условиях участия и проведения Игры можно получить по телефону +375 29 620 05 11 в рабочие дни 10.00 по 17.00, в другое время по короткому номеру 7767.

Свидетельство №2924 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 1 февраля 2017 года, выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) проводит открытый аукцион по продаже:

по поручению **ОАО «Борисовское предприятие музыкальных инструментов»** (продавец):

Лот №1: Склад готовой продукции, общ. пл. 717,0 кв. м, инв. №610/С-53933, расположен на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001104 площадью 0,0878 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/11;

Начальная цена с НДС – **90 184,32** бел. руб. (Начальная цена снижена на 10%). Задаток 10% от начальной цены – **9 018,00** бел. руб.

Лот №2: Здание РМЦ, общ. пл. 1161,2 кв. м, инв. №610/С-53918, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001097 площадью 0,2003 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/18;

Начальная цена с НДС (20%) – **118 075,39** бел. руб. (Начальная цена снижена на 30%). Задаток 10% от начальной цены – **11 807,00** бел. руб.;

Лот №3: Пристройка к корпусу №1 (изготовление футора), общ. пл. 1535,4 кв. м, инв. №610/С-53920, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов), расположена на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001098 площадью 0,1064 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/23;

Начальная цена с НДС – **100 669,97** бел. руб. (Начальная цена снижена на 30%). Задаток 10% от начальной цены – **10 067,00** бел. руб.;

Лот №4: Участок обработки чугунных рам, общ. пл. 507,5 кв. м, инв. №610/С-53931, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов), расположен на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001096 площадью 0,1429 га (пре-

доставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/22;

Начальная цена с НДС – **27 641,63** бел. руб. (Начальная цена снижена на 30%). Задаток 10% от начальной цены – **2 764,00** бел. руб.;

Лот №5: Электроцех, цех раскройки фанеры, компрессорная общ. пл. 639,2 кв. м, инв. №610/С-53929, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов), расположен на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001095 площадью 0,1457 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/17;

Начальная цена с НДС – **82 245,33** бел. руб. (Начальная цена снижена на 30%). Задаток 10% от начальной цены – **8 224,00** бел. руб.

Земельные участки находятся в водоохранной зоне реки.

Задатки в размере 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляются на р/с №3012108260016 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Аукцион состоится **22.02.2017 в 12:00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **21.02.2017 до 16:00** по указанному адресу. Предыдущие извещения опубликованы в газете «Звезда» от 03.12.2016 и от 23.12.2016.

Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Узденский» (продавец), проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:

- **здание дома животноводов**, инв. №623/С-57655, площадью 99,5 кв. м, расположено на земельном участке с кадастровым номером 625680200020000014, площадью 0,1162 га (предоставлен на праве постоянного пользования) по адресу: Минская область, Узденский район, Дещенский с/с, 8 (земельный участок имеет ограничения прав в использовании в связи с нахождением в зоне санитарной охраны водного объекта, используемого для питьевого водоснабжения, площадью 0,0383 га);

- **артскважина №34853/81**, инв. №623/С-57654, расположена на земельном участке с кадастровым номером 625680200020000013, площадью 0,0894 га (предоставлен на праве постоянного пользования) по адресу: Минская область, Узденский район, Дещенский с/с, 10 (земельный участок имеет ограничения прав в использовании в связи с нахождением в зоне санитарной охраны водного объекта, используемого для питьевого водоснабжения, площадью 0,0894 га).

Начальная цена объектов с НДС (20%) – **11 340,00** бел. руб. Задаток 10% от начальной цены (1 134 бел. руб.), перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Аукцион состоится **14.03.2017 в 12:00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **13.03.2017 до 16:00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

21 марта 2017 г. в 16.00 состоится очередное общее собрание акционеров **ОАО «Сантехэлектромонтаж»**

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2016 год и основных направлениях деятельности общества в 2017 г.
2. Отчет наблюдательного совета общества.
3. Утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности общества за 2016 г.
4. Утверждение распределения прибыли общества за 2016 г., о выплате дивидендов за 2016 г.
5. Утверждение основных направлений использования прибыли в 2017 году и первом квартале 2018 г.
6. О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
8. Об утверждении локальных нормативных актов.

Местонахождение ОАО «Сантехэлектромонтаж»: г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8а. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Троллейбусная, 8а.

Время регистрации в день проведения собрания: с 15.30 до 16.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность). Дата сбора реестра – 01.03.2017 г.

С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни, начиная с 10.03.2017 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества.

УНП 400052115

Наблюдательный совет.

МИНСКИЙ ФИЛИАЛ РУП «БЕЛПОЧТА»

приглашает принять участие в переговорах по выбору подрядной организации с проведением квалификационного отбора по объекту «Отделение почтовой связи №2 в микрорайоне №10 в г. Молодечно»

В составе объекта: строительство здания отделения связи, прокладка инженерных сетей с выносом и перекладкой существующих инженерных сетей из пятна застройки, благоустройство прилегающей территории.

Переговоры будут проходить 15 февраля 2017 г. по адресу: г. Минск, ул. Воронянского, д. 5, корпус 3. Источник финансирования – собственные средства организации.

За всеми вопросами обращаться по т. 222-75-35 Дворецкий Юрий Александрович (главный инженер), 207-75-67 Ахрамович Маргарита Петровна (зам. начальника отдела социального развития и хозяйственного обеспечения).

УНП 101120015

Утерянный бланк страхового полиса серии ББ №№0315889, принадлежащий ОАО «Би энд Би иншуренс Ко», считать недействительным.

УНП 101063229

Крынічка

Вядучая рубрыка Грына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Што пасеяць на расаду ў лютым

Большую частку насення мае сэнс сеяць не раней канца лютага — пачатку сакавіка. Інакш нават пры наяўнасці дадатковага асвятлення да моманту высадкі ў грунт яны будуць саступаць сеянцам, якія выраслі пры больш доўгім светлавым дні.

Ужо трэба сеяць:

- Адналетнія кветкі з доўгім перыядам вегетацыі, цвіценне якіх надыходзіць праз некалькі месяцаў пасля пасеву. Напрыклад, гваздзік Шабо зацвітае праз 5—6 месяцаў ад пасеву.

- Шматгадовыя клубневыя расліны, тэрміны пасеву якіх аказваюць вялікі ўплыў на фарміраванне клубняў. Напрыклад, клубневая бягонія.

- Расліны, насенне якіх цяжка ўзыходзіць — месяц і больш. Як правіла, гэта насенне мнагалетнікаў, якія маюць шчыльную абалонку.

- Расліны, якія выдатна сябе адчуваюць не толькі ў садзе, але і ў пакоях: бальзаміны, пеларгонія, фуксіі, востры струковы перац.

- Цеплалюбивая гародніна з доўгім перыядам вегетацыі, якую ў нашых умовах немагчыма вырашчыць безрасадным спосабам: каранёвы сельдэрэй і цыбуля-парэй.

- Адналетнікі для ранняга цвіцення ў падвесных кошыках на лоджыях і зашклёных тэрасах. Лабелія і петунія, пасеяныя ў пачатку лютага, зацвітуць ужо ў пачатку мая.

- Апошняю дэкаду лютага можна лічыць пачаткам вясны для агародніны. Да канца месяца трэба паспець пасеяць салодкі перац. У канцы лютага звычайна праводзяць пасев насення суніц. Суніцы можна сеяць таксама ўвесну і ўлетку. Але лютаўскі пасев дазваляе сабраць першыя ягады ўжо ў бягучым сезоне і выбракаваць няўдалыя кусты, вызваліўшы ад іх месца.

Даглядаючы расліны і не жадаючы ім нашкодзіць, трэба ўлічваць, што ў іх ёсць перыяды актыўнага росту, а таксама перыяды спакою.

ЗАГІНУЛА ЦІ СПІЦЬ?

Відавочна, што садовыя расліны перажываюць ця ця і іншыя змены ў сувязі з умовамі надвор'я, але і пакаёвыя расліны таксама схільныя да іх. Неспрыяльныя ўмовы надвор'я служаць прычынай спячкі, у якую ўпадаюць расліны. На самай справе, многія расліны нават маюць патрэбу ў такім перыядзе спакою, каб выжыць. Падчас адной такой дрымоты лісце раслін ападае, і можа здацца, што яна загінула. Але, хутчэй за ўсё, гэта не так.

Віды, якім проста неабходны спакой, ніякім чынам нельга пазбаўляць яго. Калі вы ўсё ж паспрабуеце стварыць для сваіх раслін вечнае лета, перанёсшы іх у дом, то яны не пражывуць у такіх умовах больш за два гады. Пасля максімальнага перыяду бесперапыннага росту, расліна, родам з краін з умераным кліматам, міжволі прыродзе ў стан спакою, незалежна ад пары года або прыродных умоў. Лісцевыя расліны скідаюць лісце, вечназялёныя не даюць новых парасткаў.

Як садовыя, так і пакаёвыя расліны могуць упасці ў спячку таксама і пасля атрыманага стрэсу. Напрыклад, калі расліну зусім не паліваюць, яна можа скінуць усё лісце і заснуць, каб захавачь вільгаць, якая засталася. Часам здаецца, што расліна памірае, але на самай справе такі ахоўны механізм ратуе ёй жыццё.

Зразумець, загінула расліна ці проста знаходзіцца ў стане спакою, дапаможа спецыяльная праверка.

Зрэжце кончык дубчыка памерам з аловак. Вазьміце дубчык і рэзка сагнуце яго туды-сюды некалькі разоў. Жывая галінка будзе лёгка згінацца і ў рэшце рэшт расшчэпіцца, агаляючы вільготную драўніну ўнутры. Мёртвы дубчык трэсне, як толькі вы яго злёгка сагнуце, і будзе сухі ўнутры. Можна таксама злёгка падрапаць нажом або пазногцем вонкавую частку галінкі. Калі расліна жывая, пад карой яна будзе зялёнага колеру і злёгка вільготнай навобмац. А мёртвы дубчык будзе карычневага колеру, і вам з цяжкасцю ўдасца

яго падрапаць. У такім выпадку трэба далей даследаваць сцябло і паспрабаваць падрапаць ніжнюю галінку, а то і сцябло каля самых каранёў. Расліна можа праявіць прыкметы жыцця ў гэтых месцах. Калі такое адбудзецца, трэба зразаць мёртвыя сцёблы амаль да самага караня. Нягледзячы на тое, што яна выглядае мёртвай над паверхняй глебы, у спячай расліны будуць жывыя карані.

Калі праверка са згінаннем або драпаннем галінкі падае пераказнаўчай, можная дастаць расліну з вазона і праверыць, ці выглядаюць карані жывымі і здаровымі, ці яны цалкам згіблі або засохлі. Гнілыя карані будуць мець непрыемны пах, і гэта будзе азначаць, што расліна памерла. Калі ж карані выявляцца гнуткімі, то гэта наадварот будзе паказваць на тое, што расліна проста заснула. Бывае, што некаторыя карані могуць аказацца мёртвымі, а іншыя — жывымі, уключаючы і асноўны карань. Такім чынам, каб дапамагчы расліне аптымізаваць свае рэсурсы і ажыць з надыходам цяпла, вы можаце абрэзаць мёртвыя карані. Паспрабуйце пры гэтым не закранаць асноўны карань і іншыя здаровыя карані.

Расліна можа заснуць, але гэта не значыць, што яна зусім не мае патрэбы ў доглядзе. Ёй не патрэбна святло, але расліну ўсё ж трэба час ад часу паліваць: адзін раз у месяц будзе дастаткова. Даволі прасты догляд, але ў халодны перыяд многія людзі паліваюць расліны гэтак жа часта, як і летам. Гэта згубна для раслін, бо ад празмернага паліва яны могуць загінуць. У ацэпленых памяшканнях зямля ў вазоне хутка сохне, але толькі зверху, глыбей яна можа аказацца вільготнай.

Каб даведацца, ці час паліваць расліну, раскапайце зямлю ў вазоне ўглыб сантыметры на 2—3 і памацайце глебу пальцам. Калі зямля вільготная, расліну не трэба пакуль паліваць.

Стан спакою — неад'емная частка цыкла росту расліны. Нічога з гэтым нельга зрабіць, хіба што чакаць цёплых дзён. Расліны выйдучь з спячкі, як толькі пацяплее, і вы заўважыце новыя прыкметы жыцця. А пакуль можна абрэзаць мёртвыя сцёблы, каб вызваліць месца для новых парасткаў.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.43	18.05	9.22
Віцебск —	8.37	17.51	9.14
Магілёў —	8.33	17.55	9.22
Гомель —	8.25	17.56	9.31
Гродна —	8.58	18.21	9.23
Брэст —	8.54	18.26	9.32

Месяц

Поўня
11 лютага.
Месяц у зор'і Рака.

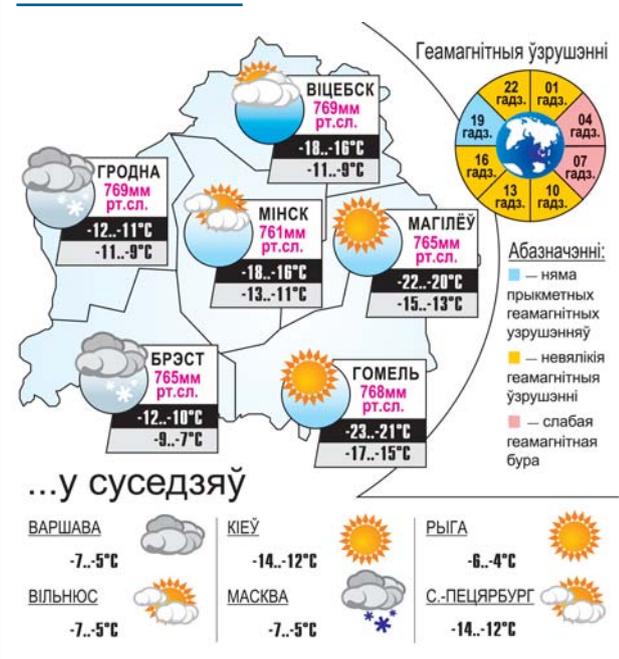
Імяніны

Пр. Марыі, Антона, Аркадзя, Івана, Іосіфа, Пятра, Сямёна, Фёдара, К. Гераніма, Пятра, Яна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Я старэйшае дзіця ў сям'і. Спадчыннік пасаду. Апора бацькоў. Першы блін камяком.

Кактус — адзіная хатняя расліна, якая можа супрацьстаяць вашаму кату.

Прышоў мужчына да ўрача. Той вывіў у яго дыябет і дае рэкамендацыі:
 — Нельга салодкага, мучнога, бульбы і вермішэлі і г. д.
 Пацыент:
 — А сексам займацца можна?
 — Толькі з жонкай.
 — А з палюбоўніцай?
 — Нельга, гэта ўжо салодкае.

Гутараць дзве пажылыя жанчыны:
 — Роза, ты памятаеш свой першы пацалунак?
 — Ды ты што? Я нават не памятаю свайго першага мужа!

У Люсі ў жыцці не было сапраўднага мужчыны. За яе яшчэ ніхто і ніколі не біўся. Усё сама, усё сама...

Малюнак Уладзіміра ЧУГЛАВА.

Даты	Падзеі	Людзі
8 ЛЮТАГА		
1587 год — па загадзе англійскай каралевы Лізаветы I была пакарана смерцю Марыя Сцюарт, шатландская каралева ў 1542—1567 гадах, якая прэтэндавала на англійскі трон. Яе трагічны лёс, поўны цалкам «літаратурных» па драматызме паваротаў і падзей, прыцягваў пісьменнікаў рамантычнай і наступных эпох.		
1810 год — нарадзіўся (мястэчка Ула, цяпер у Бешанковіцкім раёне) Іван Фаміч Хруцкі, беларускі жывапісец, акадэмік жывапісу. Скончыў факультэт вольных мастацтваў Полацкага езуіцкага калегіума, Пецябургскую акадэмію мастацтваў. Творчасць звязана з мастацкім жыццём Беларусі, Расіі і Літвы. У 1840-х гадах жыў пад Вільняй, з 1845-га — у маёнтку Захарнічы на Полаччыне. Працаваў у жанрах нацюрморта, партрэта, пейзажа, інтэр'ера ў традыцыях акадэмічнай школы. Сярод карцін: «Нацюрморт са свечкай», «Нацюрморт з грыбамі», «Партрэт хлопчыка ў саламяным брылі» і інш. Пісаў таксама інтэр'еры, распісаў іканастасы ў цэрквах і саборах Вільні і Коўна. Яго работы захоўваюцца ў Траццякоўскай галерэі, Рускім музеі, Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі. Памёр у 1885 годзе.		
1834 год — нарадзіўся Дзмітрый Іванавіч Мендзялееў, рускі хімік, член-карэспандэнт Пецябургскай акадэміі навук, прафесар Санкт-Пецябургскага ўніверсітэта. У 1869 годзе адкрыў адзін з асноўных законаў прыродазнаўства — закон перыядычнай залежнасці ўласцівасцяў хімічных элементаў ад іх атамных мас. Аўтар больш		
		як 500 друкаваных прац, сярод якіх класічная «Асновы хіміі» — першае стройнае выкладанне неарганічнай хіміі.
		1914 год — нарадзіўся (г. Баранавічы) Валянцін Таўлай, вядомы беларускі паэт, дзеяч рэвалюцыйна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі. З 1932 года — на падпольнай рабоце, адзін з арганізатараў Літаратурнага фронту сялянска-рабочых пісьменнікаў. У 1934-м быў арыштаваны польскімі ўладамі, асуджаны на 8 гадоў турмы. З 1939 года, пасля ўз'яднання Беларусі, — у раённым перыядычным друку на Гродзеншчыне. Удзельнік партызанскага руху ў гады Вялікай Айчыннай вайны. У 1945—1947 гадах працаваў у Літаратурным музеі Я. Купалы. Аўтар зборнікаў вершаў, паэм, літаратурна-крытычных артыкулаў пра творчасць Я. Купалы, Я. Брыля, П. Пестрака і інш. Памёр у 1947 годзе.
		1947 год — нарадзілася (в. Паўлаўка Магілёўскага раёна) Людміла Іванаўна Пятрова, беларускі літаратуразнаўца, кандыдат філалагічных навук, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. Аўтар прац па праблемах тэатральна-драматычнага мастацтва, гісторыі беларускай драматургіі, тэорыі і практыкі кінавыдання. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

Было сказана

Пятрусь БРОЎКА, народны паэт Беларусі:
 «Прыгожыя — не толькі тварам, а тыя, у кім душы святло».